
MODEL I PLA FUNCIONAL DE CENTRES CÍVICS

**Programa funcional i descripció dels
espais dels centres cívics municipals**

Gener del 2026

Sumari

1. Introducció i Contextualització	3
1.1. Justificació	3
1.2. Marc normatiu i estratègic	4
2. Definició de l'equipament	6
2.1. Missió i objectius	6
2.2. Públic destinatari i criteris d'accés	7
3. Catàleg de serveis	8
3.1. Informació	8
3.2. Formació	8
3.3. Difusió i divulgació cultural	9
3.4. Foment i suport a la creació	11
3.5. Suport a iniciatives culturals de proximitat	11
3.6. Altres funcions i serveis: cessió i lloguer d'espais	12
3.7. Projectes	12
Projecte de cultura i educació	
Projecte cultural i comunitari en l'àmbit territorial	
Projecte d'eix cultural singular	
4. Espais i característiques físiques	14
4.1. Característiques generals dels equipaments	14
4.1.1. Representativitat i visibilitat	14
4.1.2. Integració amb l'entorn	14
4.1.3. Accessibilitat	15
4.1.4. Connectivitat i noves tecnologies	17
4.1.5. Funcionalitat i flexibilitat	17
4.1.6. Coherència ecològica i mediambiental	19
4.1.7. Confortabilitat	23
4.1.8. Seguretat	26
4.2. Organització funcional dels edificis	27
4.2.1. Definició d'àrees i espais	27
4.2.2. Organigrama funcional	28
4.2.3. Quadre de superfícies	29
4.3. Característiques tècniques de les àrees bàsiques	31
4.3.1. Recepció i informació	31
4.3.2. Sala d'actes polivalent	34
4.3.3. Sala d'exposicions	45
4.3.4. Espai social	50

4.3.5. Tallers bàsics	52
Taller d'activitats físiques i d'expressió	
Taller de manualitats i arts plàstiques	
Taller polivalent	
Vestidors	
4.3.6. Espai de treball de l'equip gestor	57
4.3.7. Equipament sanitari i lavabos	59
4.4. Característiques tècniques de les àrees complementàries	60
4.4.1. Sala de conferències i actes de petit format	60
4.4.2. Tallers complementaris	61
Taller multimèdia	
Taller de cuina	
Taller de reparacions i manteniment	
4.4.3. Aules i sales de reunió per a entitats (grans i petites)	66
4.4.4. Bucs d'assaig o laboratoris audiovisuals	67
4.4.5. Espai exterior annex	68
4.5. Altres aspectes que cal considerar	69
Informació urbanística	
Coneixement del territori i de la realitat sociocultural	
Equipaments amb serveis compartits	
Apunts en l'àmbit de gestió	
5. Gestió de l'equipament	71
5.1 Perfils professionals	72
5.2 Funcions, ràtios, formació	72
6. Annexos	76
Annex 1: equipament tècnic d'àudio i il·luminació bàsic de la sala d'actes	
Annex 2: equipament bàsic per a sales d'exposicions	
Annex 3: informe tècnic sobre ancoratges i adaptacions relacionats amb les arts del moviment, especialment el circ.	
Annex 4: requisits per a la connectivitat	

1.Introducció i contextualització

1.1.Justificació

Amb 41 anys de trajectòria, els centres cívics de la ciutat són una realitat consolidada, un referent per a milers de persones que participen diàriament en la construcció d'una cultura activa, innovadora i arrelada en el dia a dia dels diversos territoris que componen Barcelona.

Actualment, hi ha un total de 52 equipaments a la ciutat que constitueixen una xarxa de centres culturals de proximitat a Barcelona. L'Ajuntament de Barcelona parteix de la convicció que la clau resideix a consolidar i reforçar l'accent cultural d'aquests equipaments al territori, amb programes de qualitat que apleguin les arts en viu com la música, la dansa, el teatre, el circ; fer divulgació cultural en diferents formats per entendre i difondre temes d'actualitat. També per potenciar el cinema i les arts visuals contemporànies, així com un programa d'exposicions ampli i en col·laboració amb altres equipaments i entitats de la ciutat.

D'altra banda, els centres cívics, com a equipaments culturals de proximitat, no només són importants per la seva funció de "porta d'entrada" ja que faciliten l'accés al sistema cultural. Ho són, sobretot, com a catalitzadors d'iniciatives sorgides des del territori i com a equipaments que fan possible l'exercici del dret a la cultura per part de la ciutadania. Al mateix temps, la connexió dels centres cívics amb entitats, projectes del territori i veïnat des d'un vessant cultural és un element indissociable que va arrelant als diversos barris on estan presents.

Avui es pot afirmar que els centres cívics reuneixen les condicions necessàries i són una potent xarxa de centres culturals polivalents i de proximitat a la ciutat. De fet, caldria partir de la convicció que la clau del seu futur resideix a posar l'accent en la seva definició cultural i en el seu protagonisme com a agents comunitaris i de foment de la participació.

Tot i això, les tipologies dels centres cívics que hi ha a la ciutat actualment són molt diverses en funció dels metres quadrats útils, en funció del seu projecte cultural, dels seus recursos econòmics, humans i d'infraestructures i de la ubicació. El present document defineix els usos i serveis necessaris i, al mateix temps, estableix les dimensions mínimes de l'equipament perquè aquests serveis es puguin desenvolupar amb qualitat.

1.2.Marc normatiu i estratègic

La present proposta de Programa funcional i descripció dels espais dels centres cívics municipals s'emmarca dins del conjunt d'accions per desenvolupar en el Pla de centres cívics (2019-2023), que estableix la necessitat d'elaborar criteris comuns de funcionament a la Xarxa; al mateix temps també sorgeix de la voluntat de l'Institut de Cultura de Barcelona, conjuntament amb els Districtes, d'establir les línies de treball a mitjà termini i de significar aquesta xarxa com a equipaments culturals de la ciutat. Aquest document actualitza el Programa funcional elaborat el gener del 2014.

Aquest Pla funcional defineix els usos i els espais dels equipaments i ofereix recomanacions clau per planificar la construcció, rehabilitació o ampliació d'un centre cívic. L'objectiu d'aquest document, adreçat principalment a professionals de l'arquitectura, personal tècnic i gestor municipal, és sobretot ser una guia orientativa a l'hora d'elaborar el pla d'usos de futurs equipaments de la Xarxa de Centres Cívics de Barcelona o dels que calgui remodelar.

Actualment, conformen la Xarxa de Centres Cívics de Barcelona un total de 52 equipaments que tenen com a eix vertebrador la cultura de proximitat. Els primers edificis es remeten als inicis de la democràcia i molts són immobles històrics, emblemàtics i situats en espais estratègics i de centralitat en el territori on estan ubicats: antigues residències d'estiu, fàbriques de principis de segle, antigues cotxeres, etc., edificis en què la preservació i la revalorització patrimonial han estat tan importants com la modernització i l'obertura a la ciutadania i alguns d'ells han nascut fruit de la reivindicació veïnal.

A més, han estat tradicionalment espais polivalents, capaços d'adaptar-se a les transformacions, a les noves necessitats i a les demandes pròpies d'una societat canviant. La seva condició d'equipaments culturals, però també de participació i de desenvolupament comunitari, els converteixen en centres especialment rics i rellevants en la vida social dels barris de la ciutat.

El Pla funcional dels centres cívics el formen dos apartats:

1. **El catàleg de funcions i serveis dels centres cívics**, que és una explicació detallada dels objectius dels equipaments i els serveis que han d'oferir a la ciutadania de forma general i oberta.
2. **La descripció i l'ús dels espais dels centres cívics municipals**, com a eina bàsica per definir els usos i els espais d'aquests equipaments.

Cal remarcar que aquests dos apartats van intrínsecament lligats. En primer lloc, la descripció de les funcions i dels serveis dels equipaments és essencial per entendre què és un centre cívic i alhora és condició indispensable per conceptualitzar després els espais necessaris.

Aquest document està pensat per aplicar-se en la definició de nous equipaments, així com en la reforma i rehabilitació dels actuals.

En l'elaboració d'aquest Pla funcional ha participat un ampli equip de treball format per professionals tècnics referents dels deu districtes de la ciutat i personal tècnic referent de l'Institut de Cultura de Barcelona (ICUB) amb la funció competencial de coordinació de la Xarxa.

Documents de referència:

Programa funcional i de descripció dels espais dels centres cívics municipals. Gener del 2014

Pla de treball 2025-2019 de la Xarxa de Centres Cívics de Barcelona.
Juliol del 2015

Mesura de govern. Pla de centres cívics de Barcelona 2019-2023

2. Definició de l'equipament

2.1. Missió i objectius

Els Centres Cívics de Barcelona són equipaments culturals de proximitat orientats al desenvolupament cultural i social del territori. La xarxa de Centres Cívics constitueix un punt de referència dels programes municipals de la Direcció de Serveis a les Persones i al Territori del Districte, així com un canal d'accés a programes culturals i socioculturals i a iniciatives per al foment de la vida associativa i de la participació ciutadana. Esdevenen un instrument bàsic per a la pràctica cultural en totes les seves vessants i per a la promoció social tant individual com col·lectiva, garantint els drets de la ciutadania de tota la població, especialment la igualtat de gènere.

Els seus objectius generals són els següents:

- Desenvolupar actuacions que fomentin la pràctica cultural i social del conjunt de la població, possibilitar i estimular l'accés a béns socials i artístics, així com desenvolupar projectes de suport a la creació cultural
- Fomentar la participació activa en la vida dels centres de la ciutadania, des de la pluralitat i diversitat (cultural, de gènere, funcional, d'edat...) a fi d'augmentar el coneixement de les persones, les xarxes veïnals i la cohesió social.
- Potenciar l'existència d'espais de relació i de trobada, per promoure i possibilitar la integració social i la participació activa de la ciutadania.
- Oferir l'ús d'espais i d'instal·lacions, que permeti que els Centres Cívics esdevinguin referència, tant territorial com ciutadana, per a les activitats de promoció cultural i social d'iniciativa municipal o de les entitats i associacions.
- Col·laborar en l'articulació i cohesió social del territori mitjançant el suport a les iniciatives de les entitats, associacions, grups i projectes existents, tot fomentant el treball en xarxa i tenint especial cura en la detecció de noves iniciatives associatives per tal de promoure dinàmiques comunitàries.

2.2. Públic destinatari i criteris d'accés

Els centres cívics s'adrecen, de forma general, al conjunt de la ciutadania del barri on està ubicat. També al districte i a la ciutat.

En concret, també s'adrecen als següents destinataris:

- Sectors de la població amb més dificultats per d'accedir als bens culturals i d'exercir una ciutadania plena.
- Sectors de població amb pràctiques, necessitats i demandes socioculturals específiques.
- Grups informals de persones interessades en el desenvolupament d'activitats socioculturals.
- Associacions i entitats del barri, de la zona i/o de la ciutat.
- Públics especialitzats en diferents sectors artístics (pràctica cultural especialitzada i creadors/productors culturals, amateurs etc.).

3. Catàleg de funcions i serveis

Actualment, la Xarxa de Centres Cívics de la ciutat de Barcelona desplega un catàleg de serveis i programes comuns que permeten considerar aquests equipaments com a veritables centres culturals de proximitat. A més dels serveis i programes comuns a la Xarxa, n'hi pot haver uns d'específics o singulars que els determina l'existència d'un projecte cultural propi.

A dia d'avui, el catàleg de funcions i serveis dels centres cívics són els següents:

3.1. Informació

Funció: acollir les persones usuàries, fer-los una atenció personalitzada i oferir-los una informació acurada de les activitats de l'equipament, així com de la resta d'activitats culturals que tenen lloc al seu entorn: barri, districte, ciutat, etcètera. També rebre les propostes i els suggeriments de la ciutadania.

Servei: és el primer contacte de la ciutadania amb el centre cívic i és un servei d'atenció personalitzat. A més de la informació de les activitats del centre, ha d'oferir la de les activitats culturals del districte i la ciutat.

El servei s'ha d'organitzar en horaris de matí i tarda, amb personal qualificat (informador) i ha de disposar d'un espai propi diferenciat i dissenyat per a la seva funció des del qual es tingui accés a les eines telemàtiques i connexions de xarxa. Aquest servei d'informació i acollida és estratègic per al bon funcionament de l'equipament, i d'aquí la importància que el personal que el dugui a terme estigui qualificat. El servei d'informació al centre cívic ha d'incorporar una visió general i ser capaç no només de donar informació, sinó també de vehicular demandes i persones en funció de les necessitats i del projecte cultural de l'equipament, així com conèixer i difondre l'activitat cultural que té lloc a la resta del barri, districte i ciutat.

3.2. Formació

Funció: apropar coneixements, continguts, valors i experiències a la població i potenciar-ne la creativitat a través de tallers, cursos i seminaris oferts en formats i àmbits diferents: educació no formal, lleure creatiu, complementarietats educatives, especialitzacions artístiques, etcètera, sempre sota la direcció de professionals especialitzats.

Servei: és el servei que agrupa les propostes de formació cultural i de lleure com a estratègia de difusió del coneixement, la creació, la relació i el benestar. La seva proposta ha de connectar amb els interessos de la ciutadania i apropar-la a les diverses àrees de coneixement i a les disciplines i pràctiques artístiques.

L'organització del servei l'ha de dissenyar l'equip tècnic del centre, que ha de preveure, si escau, nivells diferents d'aprofundiment. Es diferencia entre tallers generalistes i els d'especialització i experimentació i tots han de garantir sempre un alt nivell de qualitat.

El servei es pot oferir en diversos tipus de format: cursos, tallers, *workshops*,

seminaris, laboratoris, etcètera, i s'ha d'organitzar amb mòduls horaris i durades variables segons les necessitats i la dimensió del centre, amb preferència pels formats trimestrals, amb un calendari previ d'inscripcions unificat en l'àmbit de ciutat i amb l'establiment d'un preu públic.

Les sessions formatives les han de conduir persones formadores expertes en les matèries impartides, i el centre ha de disposar d'espais idonis suficients que permetin dur a terme les activitats en condicions de qualitat.

3.3.Difusió i divulgació cultural

Funció: promoure i difondre les disciplines i pràctiques artístiques, apropar-les a les persones i incentivar el consum i la pràctica cultural als barris. Dinamitzar i estendre entre la ciutadania el debat sobre la cultura, els avenços de la ciència, els corrents de pensament contemporani, sempre atenent a l'actualitat de la ciutat i del món. També s'han de gestionar des d'aquest servei les estratègies comunicatives del centre.

Aquesta funció es duu a terme a partir de tres serveis:

- 1) actuacions i espectacles
- 2) exposicions
- 3) seminaris, debats i conferències

Servei d'actuacions i espectacles:

aquest servei agrupa la programació estable d'espectacles culturals (música, dansa, teatre, etcètera), dissenyada per l'equip tècnic del centre cívic amb la intenció i la finalitat d'acostar al públic les produccions culturals i afavorir els hàbits i el consum culturals de la població com a element d'enriquiment personal i de qualitat de vida. També és un recurs important per a l'enfortiment de la xarxa artística i esdevé un aparador que facilita l'emergència d'artistes i la circulació d'espectacles, a més de representar una nova acció de suport a la creació dels centres cívics.

Les activitats proposades poden tenir un format de cicle o mostra o bé poden ser produccions puntuals, sempre mantenint una estabilitat en la programació del centre. La tipologia d'espectacles més comuns d'espectacles que es programen als centres cívics són els següents:

Actuacions musicals

La contractació d'artistes o grups musicals, d'estils o agrupacions instrumentals molt diferents depèn, en gran mesura, dels espais disponibles al centre i de les seves característiques.

Arts escèniques

La programació d'arts escèniques és més complexa. En primer lloc perquè hi ha més diversitat d'espectacles que es poden oferir (teatre, dansa, circ, etcètera), però també per la necessitat de disposar d'unes condicions mínimes per poder portar a terme els espectacles.

Audiovisuals

Aquesta tipologia d'espectacles inclou la projecció de cinema, documentals, etcètera. Aquestes exhibicions poden anar acompanyades de presentacions prèvies, debats o col·loquis. Pel que fa a espais, els espectacles audiovisuals es poden portar a terme tant a l'exterior com a l'interior del centre cívic.

En qualsevol d'aquestes tipologies també s'ofereixen espectacles familiars, amb els requisits tècnics específics del públic familiar.

Servei d'exposicions:

des d'aquest servei es dona suport a la divulgació i la creació en els diversos llenguatges artístics a través de la producció i mostra de treballs individuals i col·lectius. Es configura com un espai accessible per als públics i també per a artistes i creadors, així com un instrument important per a la intervenció cultural.

En funció de les infraestructures de què disposa el centre, es diferencien dos tipus de servei. D'una banda, el que es desenvolupa en una sala d'exposicions i, de l'altra, el que es fa en un espai expositiu. Un centre pot fer totes dues modalitats si disposa de dos espais diferenciats.

Sales d'exposicions

S'hi fan, de manera preferent, mostres de les diverses disciplines artístiques que fomentin el suport als creadors i la seva emergència, a més d'afavorir l'intercanvi i la relació entre artistes. D'acord amb el projecte del centre, la sala d'exposicions ha de tenir una comissió de selecció experta que escollirà els projectes més adients per a la programació de la sala.

El servei també podrà produir mostres puntuals dirigides per comissaris independents.

Per desenvolupar aquesta modalitat de servei, el centre ha de disposar d'un espai adequat i exclusiu (entre 100 m² i 300 m², i aproximadament uns 50 metres lineals de paret), diferenciat de la resta d'espais i amb il·luminació dirigible adequada.

Servei de seminaris, debats i conferències: a partir de diferents formats, aquest servei estimula la difusió de diferents temes de l'actualitat social i cultural i esdevé un instrument de divulgació del coneixement i del pensament contemporani, així com una estratègia d'escolta i contacte amb la ciutadania i les seves inquietuds.

Aquestes propostes es poden organitzar en format de cicles temàtics al voltant de temes socials, culturals, científics i d'actualitat o d'acord amb la singularitat o especialitat del centre, si en té.

3.4.Foment i suport a la creació

Funció: estimular la creativitat i la innovació, fer emergir el talent i les iniciatives individuals i col·lectives de la població, i obrir oportunitats a l'experimentació i al risc creatiu. Els centres cívics es configuren com a plataformes de suport a la creació en els seus diversos nivells de desenvolupament: amateur, emergent, professional o simplement d'esbarjo.

Servei: aquest servei dona suport, base i oportunitat a projectes creatius d'interès especial per al territori i per a la ciutat. Emfatitza el procés d'investigació i fomenta, de manera prioritària, els artistes i col·lectius emergents de la ciutat.

És un servei especial o singular, però no té un caràcter obligatori. Forma part de la cartera de serveis de molts centres cívics i contribueix amb molta força al reconeixement i la solidesa del projecte cultural de proximitat.

Respon a projectes especialitzats o singulars del centre que poden ser d'arts visuals, escèniques o altres de contingut cultural o d'investigació. Implica, per realitzar-lo, una dotació especial de recursos per part del centre cívic: recursos humans, econòmics, d'infraestructures, de material tècnic, de promoció i difusió, etcètera, que són necessaris per aconseguir la qualitat òptima que exigeixen aquests projectes.

3.5.Suport a les iniciatives culturals de proximitat

Funció: potenciar l'aparició de productes i iniciatives de qualitat des del mateix territori, crear sinergies amb l'entorn més immediat i esdevenir un espai de diàleg entre grups, col·lectius, veïnat, disciplines i projectes. Treballar per a l'enfortiment del moviment associatiu i crear vincles de col·laboració i actuació que contribueixin a millorar la cohesió social del territori.

Aquesta funció es duu a terme a partir de dos serveis:

Servei de suport a grups i entitats

Servei de cicles, festes i tradicions

Servei de suport a grups i entitats: el servei ofereix a grups, entitats i col·lectius un suport a mida per desenvolupar projectes i iniciatives que siguin d'especial interès cultural i que sintonitzin amb les demandes i necessitats de la població, i que estimulin el treball conjunt i la cooperació entre els diversos agents.

El servei pot donar suport tant a projectes que tinguin un interès de caràcter comunitari, de dinamització social o cultural com també a projectes artístics més vinculats al suport a la creació.

Aquest suport inclou la cessió o el lloguer d'espais, l'assessorament tècnic, l'acompanyament en el procés de producció, etcètera.

Servei de cicles, festes i tradicions: el servei inclou la programació cultural al voltant del calendari festiu tradicional i popular, i dinamitza i col·labora amb les iniciatives del territori, com ara les festes majors del barri o

districte i altres de populars com carnestoltes i la castanyada. També inclou la programació d'activitats relacionades amb la celebració de diades singulars: Dia de la Música, Setmana de la Poesia, Dia de la Dansa, Sant Jordi, etcètera.

La producció de les activitats d'aquest servei acostuma a ser coorganitzada amb el teixit associatiu o altres agents del territori, tot i que també pot ser iniciativa exclusiva del centre.

3.6. Altres funcions i serveis: servei de cessió i lloguer d'espais

Aquest servei posa a disposició de grups, entitats, col·lectius, artistes, companyies i altres organitzacions, així com de la ciutadania, alguns dels espais del centre cívica (sales d'actes, sales d'assaig, espais escènics, sales polivalents, sales de reunions, auditoris, etcètera) i els seus dispositius tècnics.

L'organització d'aquest servei ha de ser compatible amb la resta de programació del centre cívica i s'oferirà majoritàriament en els horaris d'obertura del centre.

Totes les cessions i lloguers estan subjectes a pagament de preus públics aplicant les exempcions que estiguin previstes. El servei no preveu la cessió fixa d'espais i, per tant, no pot esdevenir la seu social de cap grup o entitat.

El servei de cessió i lloguer d'espais disposa d'un document de criteris de cessió d'espais on queden descrites les condicions d'accés i les pautes d'utilització, els preus i altres requisits que han de conèixer i acceptar les persones usuàries prèviament.

Aquest servei té diverses modalitats:

- Lloguer d'espais
- Cessió puntual d'espais
- Cessió periòdica d'espais vinculada a un projecte d'interès social o cultural
- Conveni de residència temporal
- Cessió per a assaig

3.7 Projectes

En alguns casos, a més del catàleg de serveis que han de compartir i desenvolupar els centres cívics de la Xarxa, també es poden desenvolupar projectes propis i específics.

Aquests projectes singulars tenen a veure amb la intenció estratègica del projecte cultural per desenvolupar i les oportunitats que aquest pot donar al territori o àrea d'influència de l'equipament.

Per portar a terme aquests projectes, és necessari que hi hagi un coneixement específic al voltant d'aquesta singularitat, també uns espais i uns recursos específics adaptats per al desenvolupament correcte d'aquestes línies de treball.

A continuació es defineixen els projectes més habituals que es duen a terme des dels centres cívics:

- Projecte de cultura i educació
- Projecte cultural i comunitari en l'àmbit territorial
- Projecte d'eix cultural singular

Projecte de cultura i educació

Es tracta d'un projecte cultural que el centre cívic desenvolupa adreçat a centres educatius del seu entorn territorial més immediat i conjuntament amb ells. Les formes i els formats poden ser molt diversos, però hi ha dos elements que cal tenir en compte:

- És necessari que hi participin dos perfils tècnics: un perfil professional de l'àmbit cultural artístic i un acompanyament de mediació.
- El mínim seria un projecte per desenvolupar en un o dos centres educatius en lògica de procés durant un trimestre o tot un curs escolar.

Projecte cultural i comunitari en l'àmbit territorial

Té per objectiu fomentar l'acció comunitària dels centres i depassar els límits de l'equipament per tal d'actuar a l'espai públic o en relació amb diferents col·lectius i veïnat (organitzat o no) de l'entorn. Per fer-ho, es proposen diverses modalitats:

- Un projecte de creació artística comunitària, basat en un procés participatiu de creació d'una proposta amb una temàtica vinculada a l'entorn.
- Una programació específica i regular a l'espai públic més immediat.
- La dinamització d'espais de participació al voltant dels diferents programes que es desenvolupen des del centre.

Projecte d'eix cultural singular

Alguns centres cívics disposen d'un projecte singular al voltant del qual treballen i estableixen activitats de tota mena. Aquest eix singular acostuma a ser una disciplina artística o una temàtica específica que, d'una banda, permet aprofundir en un àmbit i arribar a ser un espai de referència a la ciutat pel que fa a aquest eix. D'altra banda, també permet dissenyar una part més o menys important de la programació general del centre sobre la base d'aquesta especialitat.

Aquest eix pot comportar unes necessitats d'equipament específiques, que es determinaran en cada cas, com poden ser bucs d'assaig, espais per a circ amb ancoratges per a circ, cuines...

4. Definició i característiques dels espais dels centres cívics

En aquesta segona part del Pla funcional s'estableixen els requisits dels espais dels centres cívics d'acord amb el catàleg de serveis descrit a la primera part.

L'estructuració d'aquest apartat és la següent: en primer lloc, s'enumeren les característiques generals pròpies d'aquests tipus d'equipaments; a continuació, es defineix l'organització de les diferents àrees o espais de l'edifici a partir dels diferents serveis que han d'oferir; i, finalment, es descriuen les especificacions tècniques, d'instal·lacions i d'equipament que han de tenir cadascuna d'aquestes àrees o espais.

4.1. Característiques generals dels equipaments

Els edificis que inclouen centres cívics, tant si són d'obra nova, de rehabilitació o d'adequació de centres ja existents, han de reunir de manera general les característiques següents:

4.1.1. Representativitat i visibilitat

L'aparença externa de l'edifici ha de transmetre una certa personalitat que el distingeixi entre el conjunt del teixit urbà en què està ubicat. Així mateix, cal buscar algun element diferenciador a la façana exterior que el faci visible i que l'identifiqui.

Un altre aspecte que cal tenir en compte és que en els projectes de construcció nova i rehabilitació s'ha d'integrar de manera respectuosa amb l'entorn i garantir una bona qualitat estètica i ambiental. Això inclou l'ús de materials adequats, el respecte per l'entorn natural i la qualitat visual del conjunt urbà. Cal garantir que els centres cívics no només siguin espais de trobada i activitat per a la ciutadania, sinó també elements que contribueixin de manera positiva al paisatge urbà de Barcelona, i que es protegeixin els valors històrics, artístics, arqueològics, típics o tradicionals del patrimoni arquitectònic i dels elements naturals i urbans d'interès de la ciutat.

És indispensable que la planta baixa tingui una notorietat central dins l'equipament, i que faciliti la visibilitat i la transparència des del carrer. Els centres cívics són espais per acollir la ciutadania i, en aquest sentit, la planta baixa ha d'incloure el servei d'informació, a més d'altres serveis i usos que hi puguin cabre. Cal destacar, a més a més, que molts centres cívics són refugis climàtics i, per tant, cal reforçar el paper de l'entrada com a espai acollidor i de relació.

4.1.2. Integració amb l'entorn, compatibilitat amb el context urbà i harmonia amb l'espai públic

El paisatge urbà constitueix un interès col·lectiu i és un dels elements del medi ambient urbà amb necessitat de protecció per garantir una qualitat de vida adequada a tota la població de la ciutat.

En aquest sentit, en els projectes de construcció nova i rehabilitació de centre cívics, a més de la normativa urbanística, d'edificació i de protecció del patrimoni arquitectònic, s'han de tenir en consideració les limitacions i els criteris establerts en l'**Ordenança dels usos del paisatge urbà de la ciutat de Barcelona, aprovada i que va entrar en vigor el 1999**.

Aquesta ordenança regula les activitats i els elements que puguin afectar el paisatge de la ciutat per garantir-ne un ús respectuós, estètic i harmònic, a la vegada que impedeix actuacions i limita els elements i agents de contaminació potencial del paisatge urbà que puguin afectar la seva percepció visual estètica i de seguretat.

L'ordenança estableix una sèrie de criteris i requisits que s'han de considerar en el disseny i l'execució dels projectes d'arquitectura i urbanisme. Això vol dir que el disseny de l'edifici ha de tenir en compte la volumetria, l'alçada, els materials i la tipologia dels edificis que l'envolten, per evitar que es produeixi una ruptura estètica amb l'entorn.

A més, el projecte ha de garantir que l'edifici es relacioni de manera adequada amb la via pública i els espais oberts que l'envolten. Per exemple, s'ha de tenir en compte la disposició de places, carrers, zones d'estada, mobiliari urbà i altres elements per evitar una separació entre l'edifici i el seu entorn, i fomentar-ne la integració.

Els projectes han de preveure l'impacte visual que poden generar, així com el seu efecte en l'entorn ambiental proper. Això inclou garantir que les intervencions no alterin negativament el paisatge urbà. En aquest sentit, s'ha d'assegurar una qualitat estètica i un disseny respectuós amb els valors patrimonials.

4.1.3. Accessibilitat

L'accessibilitat fa referència tant a la condició d'espai de fàcil circulació i adaptabilitat com a la voluntat de ser un espai obert, ampli i atractiu. Ha de ser accessible per garantir, d'una banda, que es compleix la normativa vigent en matèria d'accessibilitat i, de l'altra, que sigui atractiu a qualsevol persona usuària, present i futura, pel que fa al seu ús. Començant per l'accés principal i en tots els espais interiors, s'ha de transmetre que es tracta d'un espai integrador, obert i diàfan.

Altres aspectes que també cal considerar són la connexió a la xarxa de transports públics i l'estacionament del transport privat (sobretot per a bicicletes, cadiretes, cadires de rodes i vehicles elèctrics) i dels vehicles de càrrega, transport, manteniment i emergències. També que es pugui disposar d'alguna plaça d'aparcament per a vehicles de persones amb discapacitat a prop de l'equipament. En matèria d'accessibilitat i pel que fa a l'espai exterior, cal tenir en compte que hi ha d'haver un itinerari accessible des de la via pública fins al centre.

Quant als espais interiors, cal garantir la mobilitat i la circulació (tant horitzontal com vertical) per tot l'edifici. Aquesta accessibilitat i aquest disseny universals s'han de tenir en compte tant per al públic com per al personal del centre.

El disseny dels espais de comunicació i relació interns s'ha de tractar amb la màxima exigència, perquè aquests espais han de tenir la màxima qualitat formal i han de ser amplis, amables i, en la mesura del possible, ventilats i il·luminats de forma natural.

A més a més, a l'interior de l'edifici, cal donar un èmfasi especial al projecte d'interiorisme i mobiliari, i també de disseny de la senyalística, ja que potencien l'arquitectura i la singularitat de cada equipament i la seva funció de centre cultural de proximitat. Així mateix, atès que es tracta d'un equipament cultural, es podrà valorar incorporar obres d'art o art urbà en el disseny dels serveis de l'equipament.

Cal destacar que recentment ha entrat en vigor el **nou codi d'accessibilitat de Catalunya, Decret d'accessibilitat 239/2023**, que desplega la **Llei 13/2014 d'accessibilitat de Catalunya** i que estableix mesures, requisits i paràmetres tècnics per garantir l'accessibilitat, entre altres, en l'àmbit de l'edificació (capítol 3, articles 29 a 85, i annexos de 3a a 3f), incloent-hi edificis de nova construcció i existents i regulant, en aquest últim cas, situacions molt diverses, com ara ampliacions, reformes, rehabilitacions, canvis d'ús i d'activitat.

Respecte a l'anterior, el nou decret incorpora requisits que s'han de complir en el disseny i la construcció dels nous edificis públics o privats, o en les reformes dels existents, així com en les adaptacions d'espais ja existents per garantir que totes les persones, independentment de les seves capacitats físiques, sensorials o mentals, puguin accedir-hi de manera segura i còmoda. Això implica dissenyar aquests espais per ser totalment accessibles des de diferents punts de vista (físic, sensorial i funcional). Aquest fet garanteix que qualsevol persona, independentment de les seves condicions físiques o mentals, pugui fer ús dels espais, serveis i activitats de manera plena i sense dificultats.

El decret estableix que s'ha d'utilitzar senyalització de lectura fàcil per a persones amb dificultats visuals o auditives, com ara pantalles tàctils, senyalització en braille, i audioguies. El decret per als edificis d'ús públic, segons l'ús específic i la superfície útil, estableix uns mínims per instal·lar anells d'inducció magnètica (bucles inductius) o altres tecnologies que ofereixin la mateixa funcionalitat. Per exemple, en el cas dels centres cívics amb superfície útil superior a 250 m² es preveu aquesta tecnologia instal·lada a la recepció principal i al 20% dels taulells d'atenció al públic o venda d'entrades. També en el cas que hi hagi activitats amb places fixes d'espectadors (sales per a conferències i xerrades, auditori, teatre, etc.) s'haurà de preveure un mínim de sistemes d'ajuda per a persones amb discapacitat auditiva en funció de l'aforament.

Cal destacar que Barcelona ha engegat el **Pla d'accessibilitat universal de Barcelona 2018-2026** que ha acabat definint estratègies específiques per a la ciutat (**Estratègia Barcelona per a l'accessibilitat universal 2022-2030**) a partir d'una profunda diagnosi de serveis i espais públics del municipi, dins dels quals es van analitzar els 52 centres cívics de la ciutat entre el desembre del 2017 i el març del 2018. Els projectes de centres cívics han de seguir tant la legislació estatal (CTE SUA) com la normativa autonòmica (D 209/2023) i les directrius municipals, adaptant els edificis i espais a les necessitats de la ciutadania, garantint que siguin

més inclusius i acol·lidors per a persones amb discapacitat i millorant l'accessibilitat en el conjunt de la ciutat.

4.1.4. Connectivitat i noves tecnologies

Per poder gaudir d'una connectivitat a internet amb condicions avantatjoses, cal que els centres cívics estiguin connectats a la fibra òptica municipal.

- **Connectivitat:** la connectivitat a internet ha de ser suficient per dur a terme les activitats previstes a cada centre.
- **Cobertura màxima:** el centre ha de poder disposar de cobertura wifi i per cable a tot el recinte.
- **Wifi ciutadà:** tots els centres cívics han de gaudir del servei de wifi ciutadà als espais de recepció, espais socials i bar, etc.
- **Telefonia per IP:** es determinarà en cada cas si es dota el centre de VoIP (veu sobre IP) o telefonia convencional via línies directes o centraleta, tot i que per a obra nova s'aconsella dotar-lo de VoIP.
- **Equipament informàtic:** la presència de la xarxa i dels equipaments informàtics municipals pot ser compatible amb altres xarxes i equipaments informàtics propis de cada centre i mantinguts pel mateix centre.
- **Comunicació dinàmica:** l'objectiu és que el mateix edifici transmeti comunicabilitat i s'expliqui per ell mateix, tant cap a l'exterior com cap als espais interiors (fer explícites les activitats que organitza, la informació sobre les sales, etc.). A aquest efecte, cada centre ha de disposar com a mínim d'un equipament informàtic per a la comunicació dinàmica (un PC més un punt de xarxa i un programari proveït per l'ICUB per gestionar remotament els continguts) connectat a una pantalla de gran format o a un projector.
- **Finançament de les instal·lacions i dels equipaments de telecomunicacions:** s'ha d'incloure l'apartat informàtic dins de l'enginyeria del projecte d'obra nova. Els costos d'enginyeria, els estudis necessaris i l'aspecte informàtic de l'obra, inclosos els elements de telecomunicacions, com ara commutadors, concentradors, panells, fibra òptica, armaris, aparells de telefonia per IP, punts d'accés (AP), etc., han d'estar previstos en el pressupost general de l'obra. El finançament ha d'estar inclòs dins del pressupost global del projecte.

NOTA: consulteu el desenvolupament d'aquest apartat a l'annex 4

4.1.5. Funcionalitat i flexibilitat

La funcionalitat i la flexibilitat són dos paràmetres bàsics per concebre els espais de l'equipament.

El disseny de les distribucions interiors ha d'afavorir la funcionalitat i la claredat de circulacions. Al mateix temps, els espais han de ser prou flexibles per adaptar-se a diferents usos en una mateixa jornada i han de tenir capacitat de transformació per a les necessitats i demandes que vagin apareixent amb el pas del temps i les noves necessitats socials.

Per aquesta raó, la polivalència dels espais fa recomanable, d'una manera especial, la previsió de magatzems a cada planta, com també d'armaris integrats als tallers i a les sales, perquè s'hi pugui guardar i emmagatzemar el material d'ús propi de les activitats que es desenvolupin oferint un aspecte net, còmode i espaiós i de lliure accés per a tothom.

Cal valorar, segons els casos i el programa cultural i de vinculació al territori que es desenvolupin al centre, si és útil preveure que algunes àrees de l'equipament siguin accessibles fora de l'horari habitual, tot i que l'accés general estigui tancat. També hi ha la possibilitat que aquest accés independent sigui a través de l'accés principal, però amb l'opció de tancar l'accés a totes les altres àrees.

L'activitat intensa que es duu a terme en aquests equipaments culturals requereix, per al manteniment de la qualitat dels serveis, unes tasques de neteja i conservació freqüents i contínues. Per aquesta raó, la concepció de les instal·lacions tècniques i la del mateix edifici ha de facilitar l'accés i l'execució còmoda i segura d'aquests treballs de neteja.

Cal considerar també que el disseny de l'equipament ha d'estar orientat al manteniment i a les actualitzacions futures; per tant, el disseny i la selecció de materials i sistemes constructius, la ubicació i el projecte de les instal·lacions han de tenir en compte i afavorir les exigències futures de manteniment i d'eventuals operacions d'actualització.

Les tasques de manteniment de l'edifici, de les seves parts constructives i, sobretot, de les seves instal·lacions, així com les operacions d'actualització, són necessàries per garantir la durabilitat de l'edifici i l'allargament de la seva vida útil. Cal garantir que el manteniment sigui més fàcil, econòmic i segur a llarg termini. Les tasques de manteniment tenen com a objectiu assegurar, d'una banda, el bon estat de conservació de l'estructura i dels elements constructius de l'edifici, i de l'altra, el funcionament correcte dels equips, les instal·lacions i les xarxes que en formen part, al llarg de tota la seva vida útil.

Les operacions d'actualització són operacions destinades a millorar l'edifici, les seves parts i les seves instal·lacions, o adaptar-lo a uns altres usos o implantar-hi noves instal·lacions, o fer-lo compatible amb la normativa vigent. En definitiva: revitalitzar-lo o adaptar-lo totalment o parcialment a necessitats i situacions noves. Per tant, els criteris de disseny orientats al manteniment en els projectes d'edificació tenen com a objectiu principal facilitar la tasca de mantenir, reparar i actualitzar les instal·lacions i els elements que componen l'edifici durant tot el seu cicle de vida, amb una atenció especial a l'eficiència, la seguretat i la sostenibilitat.

Alguns aspectes que cal considerar en els projectes són:

- L'accessibilitat per al manteniment

Els components de l'edifici que poden requerir manteniment, com ara calderes, sistemes de ventilació, llums d'emergència, etc., han de ser fàcilment accessibles per al personal tècnic i operari. Això implica dissenyar espais de maniobra adequadament amplis al voltant de les instal·lacions o sistemes amb accessos clars, còmodes i funcionals. S'han de preveure sistemes que permetin fer una inspecció i manteniment regulars (manteniment preventiu), sense la

necessitat de desmuntar elements de l'edifici o posar en perill la seguretat de les persones. Això implica garantir que no sorgeixin riscos per al personal operari quan es faci la reparació o inspecció de les instal·lacions.

- Durabilitat dels materials

La selecció de materials de construcció o sistemes constructius ha de tenir en compte la durabilitat, la resistència a l'ús intensiu i les condicions climàtiques, així com la facilitat per a la seva neteja, manteniment, reparació o reemplaçament.

- Modularitat i flexibilitat

El disseny basat en components i elements modulars facilita el canvi o la substitució d'instal·lacions o elements constructius sense necessitat de modificar l'estructura de l'edifici. Això simplifica les tasques de manteniment i renovació. Els espais i les instal·lacions han de dissenyar-se de manera que es puguin adaptar fàcilment a canvis futurs, com ara l'actualització de tecnologies, la remodelació d'espais o la necessitat de realitzar nous usos i activitats.

- Facilitat d'actualització

El disseny ha de permetre la incorporació fàcil de noves tecnologies, com ara actualitzacions en sistemes de seguretat, comunicacions o automatització, sense haver de modificar substancialment l'estructura existent.

- Tecnologia de suport al manteniment

Cal pensar en un sistema de gestió del manteniment assistit per ordinador (CMMS) que permeti un seguiment eficient de les tasques de manteniment i la planificació de reparacions o pensar en incorporar una automatització dels sistemes, com sistemes intel·ligents per controlar la temperatura, la llum i altres variables, el que pot ajudar a reduir el desgast dels equips i facilitar la seva gestió i manteniment.

4.1.6. Coherència ecològica i mediambiental

La tendència actual en equipaments municipals és que els edificis vagin incorporant sistemes de gestió ambiental. Per tant, quan es tracti d'una obra nova es valorarà que l'edifici disposi d'algun dels certificats ambientals actualment vigents que garanteixi que s'ha dissenyat i construït utilitzant estratègies de comportament ambiental. El dia a dia d'un equipament cultural implica necessàriament el consum i la gestió d'un gran volum de recursos que cal optimitzar i racionalitzar per poder articular un model de gestió sostenible ambientalment i econòmicament.

Tot i que es pugui pensar que la gestió ambiental d'un equipament no té un impacte sobre l'entorn, l'efecte que pot aportar una bona gestió ambiental d'un centre cívic vers la comunitat o la societat pot ser molt representativa a l'hora de transmetre missatges en matèria de sostenibilitat.

La gestió ambiental, entesa en un sentit ampli, no afecta exclusivament les instal·lacions i el seu manteniment, sinó també la manera de treballar del personal del centre, que ha de ser respectuós amb el medi ambient. L'objectiu és

minimitzar l'impacte ambiental i promoure el desenvolupament sostenible més enllà dels requisits derivats del compliment de la normativa vigent.

En el cas d'edificis d'obra nova o en què calgui fer una rehabilitació important, s'han de tenir en compte criteris d'eficiència energètica que vagin més enllà de l'estricta compliment de la normativa i que assegurin el mínim consum energètic i el màxim confort bioclimàtic, d'acord amb els recursos disponibles.

Recull aquestes mesures complementàries el document *Guia bàsica d'eficiència energètica en edificis municipals*, editat per l'Ajuntament de Barcelona el novembre del 2011, que es pot prendre com a referència.

A tall d'exemple, el disseny arquitectònic i dels sistemes d'instal·lacions (climatització, il·luminació, etc.) ha de servir per optimitzar l'estalvi energètic. Així, es podria valorar l'opció d'aprofitar l'estructura de l'edifici per crear instal·lacions productores d'energia que contribueixin a una dependència menor de fonts externes.

L'objectiu és que, en els casos en què els recursos ho permetin, es pugui arribar a una certificació energètica B segons la normativa vigent, als equipaments nous que calgui projectar. I en els casos de remodelacions o ampliacions de centres ja existents, caldria fer una auditoria energètica i de confort bioclimàtic a partir de la qual s'establiria un pla d'actuació de correccions per millorar la funcionalitat i l'estalvi de recursos i, fins i tot, per arribar a assolir aquesta certificació.

Per tal d'aconseguir edificis més sostenibles, l'Ajuntament ha establert una sèrie de criteris i requisits explicats en diferents documents normatius i altres instruccions¹ d'aplicació als projectes d'equipaments de construcció nova, reforma o rehabilitació de l'Ajuntament, inclosos també els centres cívics.

Amb la finalitat de garantir el compliment dels estàndards mínims de sostenibilitat, els òrgans de contractació estan obligats a incorporar en cada plec de redacció de projectes i d'execució d'obra els criteris ambientals i de sostenibilitat corresponents segons el tipus de contracte; alguns d'ells són de caràcter obligatori per a totes les edificacions noves i altres exigibles per l'òrgan de contractació quan aquest ho consideri necessari.

A continuació es resumeixen alguns criteris clau que cal seguir en la redacció de projectes:

a. Fusta amb certificació de gestió forestal sostenible.

Cal aplicar la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta que fixa l'obligatorietat d'adquirir fusta amb certificació de gestió forestal sostenible a més de promoure l'ús de la fusta com a material de construcció sostenible i renovable i recomanar l'ús de la fusta autòctona, entre les altres.

¹ *Guia bàsica d'eficiència energètica en edificis municipals de l'Agència d'Energia de Barcelona*, 2011; *Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en projectes d'obres*, 2015; *Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals en projectes d'obres*, 2020; *Instruccions per a la incorporació de l'objectiu de la generació d'energia renovable en les actuacions municipals relacionades amb la redacció de projectes d'obres i d'instruments de planejament urbanístics*, 2020; *Protocol d'energia per a projectes i obres d'edificis i equipaments municipals*, 2021.

b. Màxima autosuficiència energètica

Els projectes han d'afavorir la màxima autosuficiència energètica i l'eficiència econòmica, energètica i de gestió en la fase d'ús, per tal d'assolir l'objectiu d'edificis nZEB (de l'anglès *nearly Zero Energy Buildings*, edificis de consum d'energia quasi nul).

Els equipaments, i en general els edificis de titularitat pública, s'han de dissenyar i executar per complir amb els requisits següents:

- Reducció de la demanda: priorització de solucions constructives que tinguin tendència a reduir al màxim la demanda d'energia, sobretot de climatització (fred i calor), a través d'un disseny adequat, de solucions bioclimàtiques i sistemes passius.

- Reducció dels consums: incorporació obligatòria de sistemes d'eficiència energètica, basats en la guia bàsica d'eficiència energètica en edificis municipals en la redacció de projectes, que inclouran com a mínim el control de la il·luminació, i el monitoratge i la visualització de consums energètics i autoproducció.

Es podran fixar altres clàusules obligatòries d'eficiència energètica que cal tenir en compte en aspectes específics, com són els tancaments, les instal·lacions d'electricitat, d'enllumenat, de climatització i ventilació, d'instal·lacions consumidores d'aigua o d'instal·lacions d'energies renovables.

- Màxima autoproducció energètica: avaluació obligatòria del potencial de l'edifici amb l'objectiu d'aconseguir la màxima autoproducció d'energia (fotovoltaica, solar, etc.).

- Màxima autosuficiència energètica: estudi obligatori de la minimització del consum d'energia primària i d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, que consisteix que la part projectista dugui a terme una anàlisi d'alternatives i justifiqui l'alternativa seleccionada.

c. Certificació energètica mínima

La qualificació energètica mínima establerta a partir de la normativa vigent serà la de la lletra B. També cal tenir en compte que el recent Protocol d'energia per a projectes i obres d'edificis i equipaments municipals fixa entre els requeriments d'autosuficiència energètica el compliment d'una qualificació mínima B en els indicadors de demanda de calefacció i refrigeració, i de qualificació A en l'indicador de consum d'energia primària no renovable (EPnR).

d. Càlcul del cost total de propietat (CTP)

Per a tots els projectes d'edificació superiors a 3.000 m² o amb una demanda energètica superior a 150.000 kWh/any, es durà a terme el càlcul del cost total de propietat del projecte d'instal·lacions de climatització i d'il·luminació, contemplant, com a mínim, els costos d'inversió en equips i materials (calderes, bombes de calor, sensors, etc.), els costos de manteniment i els costos d'explotació anuals.

e. Criteris addicionals d'eficiència energètica per a la renovació o rehabilitació d'edificis existents.

En cas de rehabilitació, els plecs indicaran addicionalment mesures d'estalvi energètic per solucionar les problemàtiques específiques, d'acord amb les

prioritats definides en el Pla de millora energètica als edificis municipals. Algunes mesures són, per exemple, la rehabilitació energètica de l'envolupant tèrmic i la millora de l'eficiència energètica de l'enllumenat interior, de les instal·lacions tèrmiques i de les instal·lacions d'ascensors.

f. Increment del verd i de la biodiversitat

Es considerarà la incorporació d'especificacions tècniques relatives a l'increment del verd i de la biodiversitat en la redacció dels projectes d'edificació, sobretot en el cas d'equipaments o edificacions d'ús administratiu. Algunes mesures possibles consisteixen en l'execució de cobertes verdes o de jardins verticals en façanes, mitgeres, patis o a l'interior. Caldria planificar quin seria el manteniment d'aquesta biodiversitat i procurar que el cost no sigui excessivament elevat per al districte.

g. Autosuficiència hídrica

S'establiran mesures per a una gestió eficaç dels recursos hídrics, considerant tot el cicle de l'aigua, des de la captació fins a l'evacuació (aigua potable de xarxa, freàtica, pluvial i aprofitament d'aigües grises). En els plecs s'establiran valors màxims de consum d'aigua per a totes les instal·lacions (vàters, dutxes, rentamans, etc.) d'acord amb les especificacions del distintiu de garantia de qualitat ambiental de la Generalitat de Catalunya.

A més, l'òrgan de contractació valorarà les possibilitats d'ús de recursos locals d'aigua i de tractament en el lloc (aigües freàtiques, pluvials o grises) i podrà incorporar en els plecs criteris que permetin la màxima autosuficiència hídrica, o bé l'obligatorietat de dur a terme un estudi de la minimització del consum d'aigua i l'optimització de la qualitat per a cada ús específic, demanant a la part projectista una anàlisi d'alternatives amb l'explicació justificativa de l'alternativa seleccionada.

Algunes actuacions possibles són:

- Ús de dispositius i sistemes d'estalvi d'aigua per a edificis (eficiència en el consum)
- Estudi de la captació i l'aprofitament de l'aigua de pluja o de les aigües grises pretractades de l'edifici (rentamans i dutxes) per utilitzar-les després per al reg o els inodors (captació de recursos)

h. Criteris a favor de l'economia circular

En els plecs es podran establir criteris d'exclusió per a materials de construcció, com són materials que contenen metalls pesants, materials classificats com a tòxics, cancerígens, mutàgens, peril·losos per a la capa d'ozó, etc. També es podran valorar les característiques ambientalment positives dels materials de construcció o establir l'obligatorietat de complir criteris ambientals per a certs materials o productes, com poden ser, per exemple:

- El percentatge de materials provinents de recursos renovables o de materials elaborats amb matèria reciclada
- El compliment dels criteris d'alguna de les ecoetiquetes oficials (tipus I) o que disposin d'informació ambiental relacionada amb el seu cicle de vida (EPD, declaració ambiental de producte; LCA, anàlisi del cicle de vida) (tipus II i III)
- El valor de l'energia grisa de materials de construcció inclòs en la base de dades BEDEC de l'ITEC

A més, es podran valorar les propostes de millores relatives a la durabilitat i la reducció dels costos de manteniment posterior de sistemes i materials.

i. Altres estàndards d'excel·lència ambiental

Opcionalment, es podran incloure criteris per aconseguir estàndards d'excel·lència ambiental com la certificació VERDE del Green Building Council Espanya o altres estàndards equivalents, com LEED o BREEAM.

Pel que fa a la producció d'energia des de fonts renovables, cal destacar que en l'actualitat a Barcelona la normativa de referència pel que fa a l'àmbit d'aplicació de les instal·lacions solars fotovoltaïques és la recent Ordenança del medi ambient de Barcelona (OMA), que estableix uns àmbits d'aplicació més exigents que el Codi tècnic de l'edificació (CTE, apartat HE5). Així els edificis afectats per aquesta normativa (sempre i quan no compleixin algun dels motius d'exempció) són els següents: centres cívics, casals i altres edificis destinats a usos socials amb superfície superior a 1.500 m².

El títol 8 sobre energia solar de l'Ordenança del medi ambient de Barcelona — OMA— (BOPB del 2 de maig de 2011) regula l'obligatorietat de preveure sistemes d'aprofitament de l'energia solar per produir aigua calenta sanitària i electricitat, en edificis de planta nova o construccions, rehabilitació o canvi d'ús integral. La seva justificació és un tràmit previ a l'obtenció de la llicència d'obres i del permís de primera ocupació, que es formalitza mitjançant un informe complementari (informe solar) que emet l'Agència d'Energia de Barcelona.

Per garantir una implantació correcta d'aquestes instal·lacions en el paisatge de la ciutat és important una integració idònia d'aquestes, tal com requereix el PGM, l'OUPU i l'OMA.

També caldrà complir amb les Instruccions per a la interpretació de la normativa sobre l'ús i integració d'elements de suport per a la instal·lació de plaques solars sobre terrats i cobertes a Barcelona, que recullen de forma ordenada els criteris i condicionants que la normativa vigent estableix sobre les instal·lacions solars i els seus elements de suport.

Les Instruccions indiquen els criteris i condicionants d'integració d'elements de suport per a instal·lacions solars pel que fa a:

- Les condicions generals de col·locació
- Les condicions específiques paisatgístiques
- Les condicions específiques volumètriques
- Les condicions específiques compositives i materials

Una altra referència important que cal contemplar en el projecte és la ***Guia d'aplicació dels criteris per a la integració arquitectònica i paisatgística d'instal·lacions solars*** de Barcelona, publicada el 2016. La va redactar l'Ajuntament de Barcelona amb l'AEB i la col·laboració de diverses persones expertes i institucions dels àmbits de l'arquitectura, el paisatgisme i les energies renovables, com Institut del Paisatge, o l'ICUB, entre altres.

4.1.7. Confortabilitat

Els espais interiors, sobretot els accessos i espais intermedis, han de proporcionar sensació de comoditat i han de ser llocs de trobada i relació, per la qual cosa cal parar atenció tant als paràmetres de temperatura i comoditat ambiental com a la qualitat estètica del disseny.

Cal que sostres i parets tinguin un bon nivell d'aïllament acústic per no contaminar altres àrees del centre. Aquesta característica és molt important si es vol optimitzar la utilització dels espais i la seva polivalència.

La condició de refugi climàtic que ostenten molts centres cívics fa encara més evident la necessitat de complir les característiques de confortabilitat descrites, especialment en els espais d'accés a l'equipament i a tota l'entrada.

4.1.7 bis. Disseny inclusiu i amb perspectiva de gènere

És important incorporar la perspectiva de gènere en el disseny, la implantació i la gestió dels equipaments de la ciutat de Barcelona, inclosos els centres cívics, en totes les seves diferents edats, gèneres, mobilitats, funcionalitats i necessitats.

En aquest sentit, la *Guia per a la implementació de la perspectiva de gènere al disseny i la gestió dels equipaments municipals 2024* contempla i exposa criteris de disseny perquè els equipaments siguin més inclusius.

A més, el 20 d'abril de 2023 es va aprovar la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de gènere en els contractes que tinguin per objecte el disseny i la gestió d'equipaments de titularitat municipal, que va entrar en vigor a partir del 2 de gener de 2024. La instrucció estableix els requisits que han de complir aquest tipus de contractes, detallant tant les clàusules que cal incorporar als plecs de condicions administratives particulars (PCAP) i als plecs de prescripcions tècniques (PPT) com els criteris que cal aplicar de manera transversal i al llarg del procediment d'adjudicació.

La instrucció tècnica és d'aplicació obligatòria en els contractes subscrits per l'Ajuntament de Barcelona i totes les seves entitats dependents i s'aplica en els projectes d'edificació d'equipaments, de construcció nova, gran rehabilitació i reforma. Els criteris de disseny s'organitzen en categories i es resumeixen a continuació:

Entorn: relació amb els elements de l'entorn i característiques de les zones d'accés. Es prioritza la connectivitat dels equipaments amb la trama urbana, assegurant que les xarxes quotidianes siguin inclusives i accessibles per a tothom

També es busca la creació d'espais multifuncionals en l'entorn pròxim del centre cívic que permetin la diversitat de necessitats, usos i activitats que conviuen en un lloc, una alternança d'espai de trànsit i estada i una barreja de funcions i serveis. A més, és important millorar les zones d'accés, optimitzant la convivència amb els vehicles, les voreres, la infraestructura ciclista, la identificació i la senyalització. En el cas d'equipaments ja existents, és més complex introduir modificacions, però igualment es poden buscar alternatives com ara instal·lacions d'urbanisme tàctic.

Planta baixa i espais intermedis: es contempla la transparència i visibilitat de les façanes i els perímetres a la planta baixa, garantint una comunicació entre interior i exterior del 50%, i es prioritza la creació d'espais de relació i de trobada per millorar la percepció de seguretat, afavorir el control informal del carrer i

fomentar l'interacció social. També es destaca la importància d'espais intermedis a l'entrada dels equipaments amb elements urbans (elements per seure, per protegir-se de pluja, vent i fred, mobiliari, fonts) amb espais de joc i activitats que creïn sinergies entre interior i exterior, determinin punts de trobada i cura, contribueixin a crear un lloc inclusiu i saludable, sobretot per als infants, i que alhora promoguin la convivència i la vida comunitària.

També assumeixen gran importància en els espais a l'entrada dels equipaments altres aspectes com el verd, el tipus i la diferenciació de sòl, la neteja i el manteniment dels espais i, sobretot, la il·luminació. Cal evitar racons foscos i garantir una distribució uniforme al carrer i en els espais intermedis a l'entrada dels equipaments per millorar la percepció de seguretat a més de l'accessibilitat i del confort.

Un exemple de bones pràctiques és el Centre Cívic Baró de Viver, amb bona visibilitat, transparències i il·luminació uniforme a la planta baixa i a l'entrada de l'equipament.

Distribució interior: estructuració i característiques dels espais i facilitat de recorreguts interiors. En primer lloc, caldrà optimitzar l'organització i les característiques dels espais interiors perquè afavoreixin sobretot la flexibilitat i multifuncionalitat, per tal que s'adaptin a les necessitats de les persones.

A més, es promou la llegibilitat i connectivitat amb la ubicació dels espais i recorreguts de distribució interna clars i recognoscibles, per evitar situacions confuses i amb un disseny que contribueixi a l'accessibilitat i l'autonomia de circulació i moviment per a totes les persones, incloses les que tenen diversitats funcionals (sordes, cegues, etc.). Es tracta també d'afavorir la transparència i la visibilitat garantint la connexió no només física, sinó també visual entre els espais.

Equipament i confort: característiques dels espais i espais específics. Es dona importància al fet de preveure pràctiques inclusives en el mobiliari, les tecnologies, la il·luminació, la climatització, la senyalització, el verd interior, etc. Però sobretot es fa èmfasi en la creació d'espais específics com són espais per desar vehicles de mobilitat personal (VMP) com ara bicicletes, patinets, cotxets de nadons i infants, per a persones usuàries i treballadores i més enllà de la dotació normativa; espais de lactància i cura infantil; espais de neteja per emmagatzemar productes i amb vestidors i armariets per al personal contractat; vestidors, equipament sanitari i lavabos ubicats en espais que no siguin segregats, residuals o de difícil accés ni en atzucacs.

En resum, el disseny inclusiu i amb perspectiva de gènere dels equipaments municipals busca garantir l'accessibilitat i la seguretat per a tothom, i assegurar d'aquesta manera que els espais siguin versàtils, funcionals i dignificants, tant per a les persones usuàries com per al personal que treballa en aquests equipaments. Així, es fomenta una convivència millor i una participació més activa i equitativa en la comunitat.

4.1.8. Seguretat

Pel que fa a la seguretat amb relació a l'ús, cal tenir en compte criteris que la reforcin i que vagin més enllà del compliment estricte de la normativa, ja que el perfil de les persones usuàries és molt divers. A tall d'exemple, les baranes, deixant de banda que no poden ser escalables, han de ser especialment resistents i visibles. Les finestres exteriors que són accessibles al públic han de disposar de mecanismes controlats pel personal gestor del centre per tal d'evitar possibles accidents i robatoris.

I en referència a la seguretat quant a la intrusió, s'han d'extremar les precaucions atesa la diversitat d'usos i horaris dels centres. La instal·lació contra la intrusió ha de tenir, com a mínim, sistemes de detecció als diferents espais i s'han d'instal·lar càmeres de seguretat a l'entrada de l'edifici. L'edifici ha de disposar d'un sistema d'alarma, que ha de ser sectoritzat quan hi hagi més d'una entrada (de manera que es pugui desactivar per zones).

Per reforçar la seguretat, s'han d'instal·lar mecanismes d'accés a l'equipament amb targetes programades a fi que es pugui entrar a les àrees independents en horaris fora d'obertura. També cal dissenyar algun element de seguretat, tipus reixa, per reforçar la inexpugnabilitat de l'accés (sobretot quan sigui un tancament de vidre). A l'interior de l'edifici, tots els espais s'han de poder tancar amb clau quan no s'utilitzin i les portes dels magatzems de material tècnic han de ser de seguretat.

A l'hora de pensar en la seguretat, cal tenir present que l'equipament ha de ser segur per a la ciutadania, però també per al personal que hi treballa i, per tant, ha de garantir espais oberts amb visibilitat i que tinguin sortida, (com per exemple, un taulell amb sortida doble), evitar racons tancats i espais molt segmentats.

Caldrà tenir en compte que segons la superfície construïda que tingui caldrà o no un informe preceptiu de SPEIS en els tràmits dels expedients de sol·licitud de les llicències municipals d'obres, tal com preveu l'art. 4.1.i. de l'Ordenança reguladora de les condicions de protecció contra incendis (ORPCI).

Aquesta ordenança té com a objecte establir les condicions de protecció contra incendis que han de complir els edificis i les seves instal·lacions per garantir la seguretat de les persones i els seus béns i facilitar la intervenció dels SPCPEIS (serveis de protecció civil, prevenció, extinció d'incendis i salvament) (art. 1). Per a l'àmbit objecte d'aquest pla, l'ordenança és d'aplicació als edificis i el seu entorn dins l'àmbit territorial del municipi de Barcelona, i juntament amb el CTE (DBSI) aplica als projectes de construcció nova, ampliació, reforma i canvi d'ús.

4.2. Organització funcional dels edificis

4.2.1. Definició d'àrees i espais

La determinació i la distribució de les àrees o dels espais responen als diferents programes i activitats que s'han de desenvolupar al centre cívic. En aquest punt, es detallen quines àrees són les que hi ha d'haver en un centre cívic per desenvolupar el catàleg de serveis i programes mínims ja acordats (que anomenarem "bàsiques") i quines es poden anar afegint en funció del projecte cultural específic de cada centre i de les seves necessitats.

Cadascuna d'aquestes àrees es desglossa en diferents espais físics, que es detallaran en el punt 3.3, on es classificaran i se'n detallaran les superfícies.

Les àrees que es consideren bàsiques per definir l'estructura funcional d'un centre cívic són les següents:

- 1.- Recepció i informació (acollida)
- 2.- Sala d'actes polivalent
- 3.- Sala d'exposicions
- 4.- Espai social (servei complementari de bar)
- 5.- Espais de tallers bàsics (expressió corporal, arts plàstiques, taller polivalent)
- 6.- Espai de treball de l'equip gestor
- 7.- Sala de reunions
- 8.- Locals tècnics i magatzem general

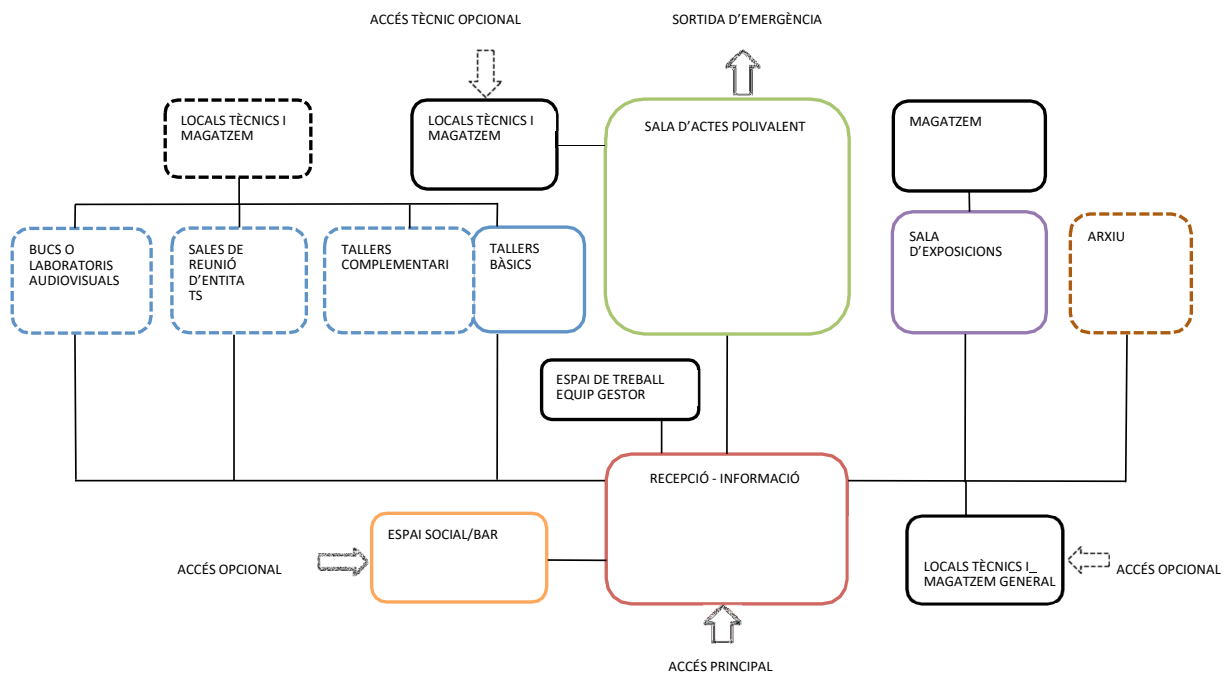
Les àrees que es consideren "complementàries", segons la singularitat o el projecte que tingui el centre, són les següents:

- A.- Sala de conferències i activitats de petit format
- B.- Tallers complementaris (informàtica i cultura digital, cuina, construcció de dispositius i petites reparacions artesanals)
- C.- Aules i sales de reunió per a entitats (mínim sis persones i màxim vint)
- D.- Bucs d'assaig o laboratoris audiovisuals
- E.- Espai exterior annex (pati, coberta, jardí)

4.2.2. Organigrama funcional

Les àrees definides en el punt anterior s'han d'organitzar dins l'edifici de manera que el vestíbul de recepció condueixi a cadascuna de les altres àrees. La sala d'actes polivalent i la sala d'exposicions són les àrees que han de tenir una comunicació més directa i visible.

A l'organigrama funcional següent es mostren les relacions de proximitat i els eixos de circulació que hi ha d'haver entre les àrees i els accessos a aquestes:

En el moment de fer el projecte, cal adaptar les àrees a la geometria del solar (en el cas d'una obra nova) o al volum existent i a les seves variacions possibles (si es tracta d'una rehabilitació o adequació), fet que pot donar lloc a distribucions diverses.

4.2.3. Quadre de superfícies

A continuació es desglossen les àrees en diferents espais. Els espais corresponen a recintes amb una superfície concreta, que en el cas del quadre de superfícies següent s'ha considerat mínima per poder-hi desenvolupar l'activitat a la qual estan destinats. La suma de totes les superfícies ens ha de donar la superfície mínima orientativa que hauria de tenir el centre cívica.

Les superfícies dels espais complementaris s'han d'adaptar a la singularitat del projecte del centre i a la previsió d'aforament i ocupació.

Àrees bàsiques

ESP AIS	Sup. útil de l'espai (m ²)	Sup. útil total (m ²)
1. RECEPCIÓ I INFORMACIÓ		125,00
1.1. Vestíbul de recepció	45,00	
1.2. Taulell de recepció	10,00	
1.3. Zona d'espera	15,00	
1.4. Magatzem annex	10,00	
1.5. Serveis sanitaris públics repartits	45,00	
2. SALA D'ACTES POLIVALENT		428,00
2.1. Sala d'actes amb escenari integrat	250,00	
2.2. Control tècnic - dimmers	28,00	
2.3. Magatzem tècnic	12,00	
2.4. Camerinos amb dutxa i serveis	58,00	
2.5. Magatzem sala	80,00	
3. SALA D'EXPOSICIONS		120,00
3.1. Sala d'exposicions	100,00	
3.2. Magatzem de la sala d'exposicions	20,00	
4. ESPAI SOCIAL		80,00
4.1. Espai social	70,00	
4.2. Magatzem	10,00	
5. TALLERS BÀSICS		300,00
5.1. Taller d'activitats físiques i expressió	100,00	
5.2. Taller de manualitats i arts plàstiques	60,00	
5.3. Taller polivalent* (divisible en dos espais)	100,00	
5.4. Vestidors i lavabos	20,00	
5.5. Magatzem annex	20,00	
6. ESPAI DE TREBALL DE L'EQUIP GESTOR		52,00
6.1. Despatx de gestió	24,00	
6.2. Sala de reunions	18,00	
6.3. Magatzem i arxiu	10,00	
7. SALA DE REUNIONS I AULA		30,00
8. LOCALS TÈCNICS I MAGATZEM GENERAL		132,00
8.1. Magatzem general	60,00	
8.2. Locals de neteja	12,00	
8.3. Espais tècnics i d'instal·lacions	60,00	
SUPERFÍCIE ÚTIL TOTAL DE LES ÀREES BÀSIQUES		1.267,00
SUPERFÍCIE CONSTRUÏDA ESTIMADA DE LES ÀREES BÀSIQUES		1.491,00

Àrees complementàries

ESPAIS	Sup. útil de l'espai (m ²)	Sup. útil total (m ²)
		350,00
A. SALA DE CONFERÈNCIES I ACTES DE PETIT FORMAT (130 m²)		
B. TALLERS COMPLEMENTARIS		
B.1. Taller d'informàtica i de cultura digital	60,00	
B.2. Taller de cuina	70,00	
B.3. Taller de reparacions i de manteniment	70,00	
B.4. Magatzem adjacent	20,00	
C. AULES I SALES DE REUNIÓ PER A ENTITATS		200,00
C.1. Sala petita	30,00	
C.2. Sala mitjana	60,00	
C.3. Sala gran	90,00	
C.4. Magatzem adjacent a les sales	20,00	
D. BUCS O LABORATORIS AUDIOVISUALS		163,00
D.1. Buc petit	18,00	
D.2. Buc mitjà	45,00	
D.3. Buc gran	80,00	
D.4. Magatzem adjacent als bucs	20,00	
E. ESPAI EXTERIOR ANNEX		

NOTA: la suma total de superfícies útils i construïdes de les àrees complementàries depèn del nombre d'unitats dels espais en cada cas.

4.3. Característiques tècniques de les àrees bàsiques

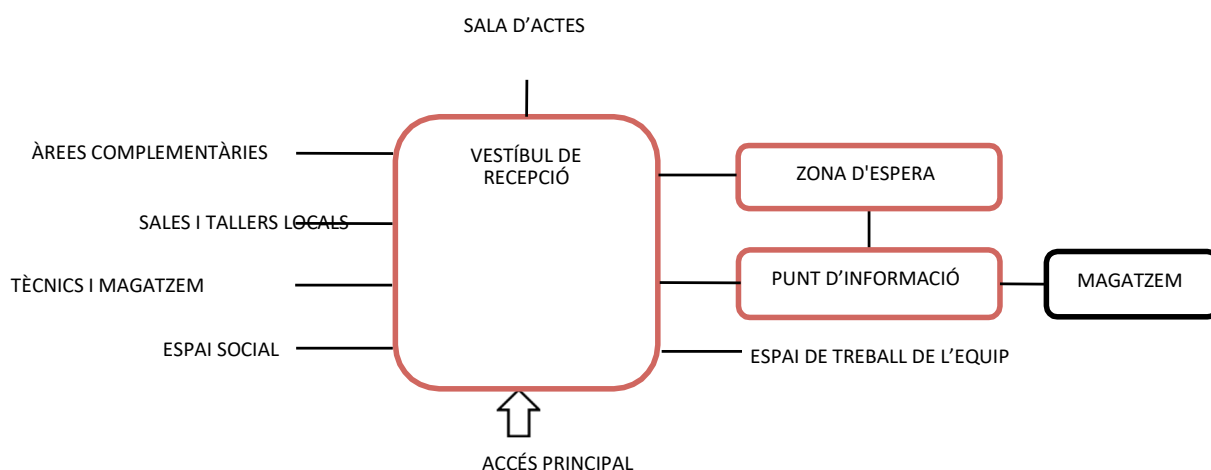
En aquest apartat es fa un recull d'especificacions tècniques que cal tenir presents a l'hora de dissenyar i adequar les diferents àrees i espais que formen el centre cívic.

4.3.1. Recepció i informació

Descripció:

- És la zona d'accés des del carrer i el distribuïdor principal cap a les altres àrees.
- Disposa d'un punt d'informació personalitzat de les activitats del centre i d'una zona d'espera que complementa aquest espai.
- Com a espai auxiliar, disposa d'uns serveis i d'un magatzem que poden compartir-se amb altres àrees, segons la configuració arquitectònica.
- Té una superfície mínima de 125 m².

Organigrama funcional:

Característiques de l'espai:

Criteris bàsics

- La visió des de l'exterior de l'edifici i l'accessibilitat han de permetre que s'entengui fàcilment que és d'ús públic i social.
- Aquest espai ha de facilitar una circulació amable cap a la resta d'espais i ha de tenir un contacte visual directe amb els espais que l'envolten.
- En aquest espai s'ha de situar el punt d'informació, que alhora és la zona de treball del personal informador.
- Des de l'espai de treball de l'equip gestor la connexió visual ha de ser directa amb la recepció.
- També ha d'incloure la zona d'estar, àmplia i còmoda, amb seients (butaques i cadires) i tauletes.
- És un espai de difusió tant de continguts audiovisuals com d'informació cultural.
- Taulell amb sortida doble.

Equipament i mobiliari:

- Cal procurar que la porta d'accés sigui doble o bé que tingui un sistema per contrarestar l'entrada d'aire exterior a la zona de treball del punt d'informació i a la sala

d'estar per millorar el confort del personal que s'hi estigui.

- El taulell d'atenció (situat darrere la sala d'estar) ha de ser accessible i permetre una acollida amable de les persones usuàries. També s'ha de poder tancar (per exemple amb persiana mòbil i metàl·lica) en cas que part del centre quedi tancat els caps de setmana o que el personal s'hagi de traslladar momentàniament a altres zones de l'edifici.
- El vestíbul disposarà de diferents tipus de suport físic per al material informatiu en paper (tauler d'anuncis, elements de suport per a tríptics, revistes, etc., molt vigents encara).
- El mobiliari de la zona d'estar ha de ser còmode i informal. S'hi instal·laran seients (butaques i cadires). La proposta de mobiliari i interiorisme ha de ser un element més de singularització del centre i ha de reforçar la sensació de comoditat i informalitat.
- En alguns centres funcionen els taulers d'anuncis on el veïnat pot anunciar-se d'una manera ordenada.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- Com a mínim, hi ha d'haver dos llocs de treball al taulell d'informació, que disposaran de connexions de veu i dades. Aquesta zona ha de tenir connexió wifi.
- Endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets aproximadament cada 3 metres, repartits per l'espai.
- Instal·lació d'un projector amb suport i pantalla o bé d'una pantalla de televisor.

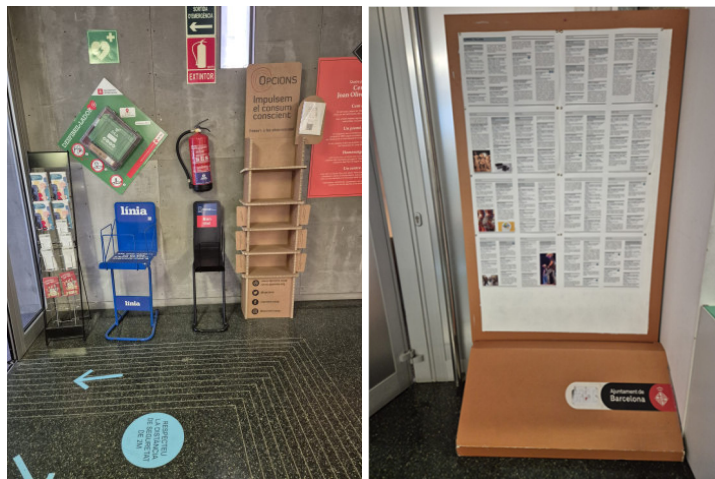
Recepció adequada d'acord amb el Pla funcional i amb una valoració excel·lent:

Recepció del CC Vil·la Urània

Destacar la importància dels armaris de paret i les prestatgeries per a informació pública impresa.

Cal evitar les prestatgeries improvisades per manca d'espai a les recepcions. Això passa sovint quan no hi ha prou lloc per deixar informació.

4.3.2. Sala d'actes polivalent

Descripció:

Espai destinat a oferir un ampli ventall d'activitats de tipus cultural:

- Representacions d'espectacles, teatre i audicions o concerts musicals
- Assaigs d'arts escèniques i musicals
- Noves formes de representacions o espectacles immersius i multidisciplinaris

En aquests espais també es realitzen activitats socials i culturals:

- Conferències, formacions, tallers i classes magistrals
- Assemblees i reunions

Cal tenir en compte que la definició del projecte o l'especialització de la sala és important per concretar d'una manera més precisa quin ha de ser el seu equipament.

Com a espais auxiliars disposa de:

- Camerinos amb dutxes i serveis
- Magatzem per a ús exclusiu de la sala (cadires, escenografies, etc.)
- Espai de control tècnic o dimmers (cabina de control)
- Magatzem de material tècnic de la sala

Es tracta de l'àrea més complexa i exigent pel que fa a les instal·lacions tècniques i l'equipament tècnic que s'hi ha d'emplaçar. Per aquest motiu, a la redacció del projecte executiu de l'obra de construcció o rehabilitació cal adjuntar un informe tècnic especialitzat que descrigui i implanti la ubicació i les característiques de les instal·lacions i l'equipament tècnic, tenint en compte les àrees tècniques següents:

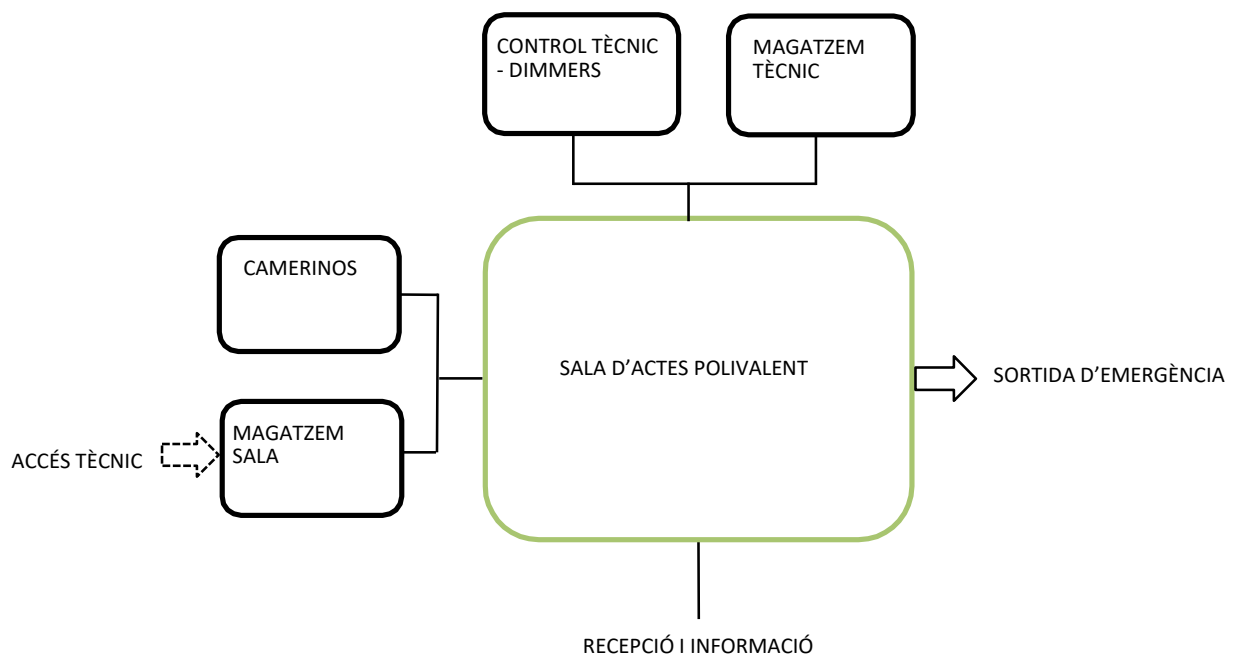
- Característiques i requisits constructius:
 - Distribució d'espais i accessos
 - Acabats
 - Electricitat i il·luminació de l'ambient i de treball
 - Acústica
 - Ancoratges i càrregues
- Mobiliari
- Escenari, estructures i vestuari escènic
- Canalitzacions i instal·lacions escenotècniques
- Equipament de so
- Equipament d'il·luminació
- Equipament de vídeo
- Equipament de control

Als següents punts es farà una descripció de les necessitats i els requisits generals que cal preveure per desenvolupar aquesta part dins del projecte executiu.

És important assenyalar que aquesta àrea professional té les seves particularitats i, per tant, l'ha de desenvolupar personal especialitzat i coordinat amb les persones responsables del projecte i de la seva execució (la Direcció Facultativa). Pel fet que té implicacions tant en la fase d'obra civil com en la fase d'equipament, hi hauran despeses i feines en totes dues fases.

Superfície mínima: 428 m².

Organigrama funcional:

Característiques i requisits constructius:

Distribució d'espais

- S'ha d'accedir a la sala a través d'un espai ampli, tipus *foyer*, perquè l'entrada als esdeveniments es pugui fer còmodament i sense aglomeracions. Si per qüestions de programa això no és possible, l'espai d'accés de l'edifici ha de comunicar directament amb la sala d'actes.
- La sala ha de tenir un aforament mínim de 150 persones assegudes.
- Les proporcions en planta de l'espai han de ser preferiblement rectangulars i amb una alçària mínima de 5 m lliures a sostre. Per damunt d'aquests 5 m haurien d'estar totes les instal·lacions de climatització, elèctriques, senyals dèbils i estructures i equipament d'il·luminació. En general, com més alt sigui el sostre, més possibilitats escèniques té la sala.
- És recomanable que, almenys en l'àrea escènica principal, s'eviti la instal·lació de falsos sostres o similars i que es previnguin canalitzacions accessibles per a nous cablatges i elements fins al control tècnic/dimmers i el terra de l'escenari.
- La configuració de la sala ha de ser com més flexible, millor, per tal que hi puguin tenir lloc espectacles amb diferents configuracions d'escenari. Per exemple, en actes

relacionats amb circ o espectacles immersius l'acció no passa en un extrem de la sala necessàriament. Així i tot, hi ha d'haver una àrea escènica principal situada en un extrem de la sala.

- Els camerinos han d'estar el més a prop possible de l'àrea escènica principal i tenir accés a aquesta sense passar per l'àrea del públic.
- L'àrea escènica principal ha de tenir idealment espai als dos costats per a instruments i elements escenogràfics; si el teatre o el circ estan molt presents dins del projecte, s'hauria de preveure deixar espai damunt de l'escenari per a escenografies, que es penjarien de barres específiques i es baixarien o pujarien en funció de l'acte o les necessitats teatrals.
- En el seu estat diàfan, l'espai no ha de tenir cap desnivell. El pati de butaques es muntarà amb elements que no siguin fixos: cadires, grades retràctils o mòbils.
- A les finestres o obertures s'instal·laran cortines o pantalles per crear una foscor total i poder regular l'excés de llum natural.

Portes i accessos

- La sala d'actes ha de tenir sortides d'emergència, tal com estableix la normativa.
- Per garantir la càrrega i descàrrega i el pas d'elements característics del món de l'espectacle, les mides mínimes de les portes d'accés a la sala, des de l'exterior, han de ser de 180 cm d'amplada i de 200 cm d'alçària.
- Si és possible, la sala i el magatzem de la sala han de tenir accés des del carrer sense cap mena d'esglaó, i si hi ha canvis de nivell, hauran de ser amb rampes del pendent adequat. Les dimensions de les portes d'accés també han de ser de 180 cm d'amplada i de 200 cm d'alçària. Si no és possible perquè la sala o el magatzem estan situats en un segon nivell, serà necessari instal·lar un muntacàrregues adequat a les dimensions de la càrrega i amb una capacitat de pes de 1.500 kg (dimensions de 180 cm d'amplada, 200 cm d'alçària i 250 cm de fondària).
- L'accés del públic a la sala cal que estigui allunyat de l'espai d'escenari o d'actuacions.

Cabina de control tècnic i dimmers

- La cabina de control tècnic ha d'estar situada dins del volum de la sala, en una posició central i a la paret oposada a l'escenari per poder-hi tenir una relació directa i central, físicament i visualment. Ha d'estar a una altura elevada que faciliti la visualització de l'escenari per damunt del públic i els seus tancaments no han de ser fixos.
- A la cabina de control s'han d'ubicar tots els punts de control tècnic o, més tècnicament, *patch panel* (Ethernet, àudio, vídeo, DMX i il·luminació).
- A més, en un espai adjacent i independent de la cabina de control, però d'accés fàcil i ràpid des d'aquesta, cal instal·lar l'espai de moble *rack* per col·locar-hi els dimmers. Ha de ser un espai aïllat i molt ben ventilat de 8 m². L'endoll principal del corrent elèctric ha d'estar situat en aquest espai.

Acabats

Els acabats de la sala estaran molt condicionats pel seu ús i les seves característiques, les quals es descriuen en aquest document. És important que els acabats s'ajustin a l'ús i no al revés; dit d'una altra manera, la prioritat ha de ser l'ús de la sala amb els seus condicionants acústics i escenotècnics. Uns exemples d'aquests condicionants són els següents:

- Els acabats de la sala s'han d'estudiar perquè hi hagi un condicionament acústic adequat a les diferents activitats i per evitar reverberacions a l'interior de l'espai. Això comporta utilitzar acabats amb materials amb bona absorció acústica (parets i sostres).
- Acústicament s'han d'evitar paral·lelismes entre parets i també entre sostre i terra. Tot i això, s'ha d'intentar que siguin com més simètrics, millor; és a dir, intentar que les parets dreta i esquerra s'assemblin al màxim en forma i materials. També s'ha de tenir en compte, per exemple, que una paret amb un excés de vidre pot produir un desequilibri acústic entre el costat dret i el costat esquerre.
- Hi ha d'haver dos espais marcadament diferenciats: d'una banda, l'escenari, un espai que s'ha de poder transformar en acústica viva o morta segons convingui (obrint o tancant cortinatges); i de l'altra, el pati de butaques, un espai molt absorbent.
- Per a una sala on es facin principalment obres de teatre de petit format, conferències i xerrades, el temps de reverberació estaria entre 0,4 i 1 segons.
- El paviment de la sala ha de ser un material sofer i resistent per poder suportar l'alt trànsit de la sala; a més, ha de tenir un acabat no brillant per evitar reflexos dels projectors d'il·luminació escènica o focus.
- El terra ha de poder suportar un mínim de càrrega de 300 kg/m².
- El sistema de climatització ha de ser independent de la resta de l'espai i de baixa emissió sonora. Això s'aconseguirà sobredimensionant els conductes d'aire i intentant que no hi hagi increments de velocitat d'aire que provoquin sorolls. Si la sala conté maquinària i instal·lacions que travessen l'espai cap a altres espais de l'equipament, s'hi aplicaran mesures d'insonorització i aïllament (silenciadors, calaixos insonoritzats, etc.).
- Cal preveure un sistema de cortinatges per a l'adequació de l'espai escènic de l'escenari i un altre sistema per a l'enfosquiment de la sala, si fos necessari.

Electricitat i il·luminació de l'ambient i de treball

La sala polivalent ha de complir diversos requisits elèctrics i d'il·luminació:

Pel que fa a l'electricitat:

- És imprescindible que la sala disposi del seu propi subquadre que compleixi, a més de la normativa de BT aplicable, amb els requisits unifilars que sortiran del projecte escenotècnic.
- Aquest subquadre ha d'estar a prop del control tècnic, però no a dins, ja que en moltes ocasions serà necessari accedir a ell per part de personal que no hauria d'accedir al control tècnic.
- S'haurà de preveure una alimentació neta o filtrada especialment per als equips de so, la sensibilitat de la qual fa que sonin sorolls que afecten molt el desenvolupament d'activitats amb reforç sonor. Idealment, la presa de terra dels circuits d'alimentació dels equips de so hauria de ser independent de la resta de circuits de l'equipament. Això té una implicació constructiva, ja que físicament hi ha d'haver dues piquetes de terra

diferents i separades amb la distància necessària per garantir la seva independència elèctrica.

Pel que fa a la il·luminació ambiental i de treball:

- S'haurà de preveure una il·luminació ambiental regulable amb almenys dues àrees amb control independent: pati de butaques o àrea d'audiència i àrea escènica principal. Aquesta il·luminació s'haurà de poder controlar també des de la cabina de control tècnic.
- S'haurà de preveure en l'àrea d'audiència una il·luminació tènue que serveixi de guia a la sortida quan els espectacles estiguin en marxa.
- En l'àrea escènica principal s'ha de preveure una il·luminació potent de treball i neteja independent i que s'encengui des de l'escenari, però que no es pugui encendre de manera accidental.
- En l'àrea escènica principal s'ha de preveure una il·luminació de guàrdia de color blau i regulable que funcionarà durant la realització dels espectacles. Aquesta il·luminació s'hauria de controlar des del control tècnic.

Acústica

Respecte a l'acústica de l'espai s'han de tenir en compte dos aspectes: aïllament i condicionament acústic.

- La sala ha d'estar aïllada acústicament de:
 - La resta de l'equipament, perquè les activitats amb so amplificat no afectin la resta d'espais.
 - L'exterior de l'equipament, complint amb els criteris d'immissió i qualitat acústica de la Ordenança de medi ambient

Si l'espai té finestres, portes o obertures cap a altres espais de l'equipament o cap a l'exterior, han de tenir fusteries i vidres que mantinguin la capacitat d'aïllament acústic de l'espai.

La resposta acústica de la sala ha de ser l'adequada per a l'activitat a la qual està destinada, tenint en compte que es duran a terme activitats amb reforç sonor i sense. Per tant, s'han de treballar els aspectes següents:

- Temps de reverberació adequat i generalment baix.
- Resposta freqüencial equilibrada que evita ressonàncies. És important evitar paral·lelismes exactes entre sostre i terra i parets laterals i escenari i fons de sala.

Amb l'objectiu d'assegurar aquests dos aspectes que poden condicionar molt l'ús de la sala, és imprescindible que el projecte executiu de la sala incorpori un estudi o projecte d'aïllament i condicionament acústic realitzat per una empresa especialitzada.

A més en el procés de construcció s'hauran de tenir molt en compte els paràmetres i requisits d'aquest projecte, és a dir, que es compleixin i es mantinguin intactes totes les solucions acústiques projectades amb una DF específica. Posteriorment a l'execució s'hauria d'avaluar el compliment. És especialment delicada l'execució d'ancoratges i la instal·lació d'elements rígids i estructurals, així com les portes, finestres i canalitzacions de climatització.

Ancoratges i càrregues

Totes aquestes estructures hauran de fixar-se al sostre i als tancaments laterals de la sala; és per això que s'hauran de definir amb detall en el projecte executiu tenint en compte paràmetres acústics, ús i càrregues necessàries. S'hauran de definir els ancoratges següents:

- Els compatibles i destinats a penjar estructures escèniques, fixes o abatibles, carrils de vestuari escènic, pantalles, projecció, equips de so, etc.
- Els destinats a canalitzacions i instal·lacions
- Els destinats a activitats de circ i similars

Aquesta definició s'haurà de certificar i la informació de càrregues màximes admissibles ha d'estar present en el pla d'usos de la sala.

Mobiliari

- Preferiblement, s'hi ha d'instal·lar una grada telescòpica (manual o automàtica) i mòbil amb una capacitat d'entre el 35 i el 40% de l'aforament total de la sala i de fàcil manteniment i muntatge (entre una i dues persones).
- S'han de preveure cadires lleugeres i resistents, la quantitat de les quals ha de correspondre a l'aforament de la sala. Aquestes han de ser apilables per poder-les desar al magatzem general de la sala. També s'hi han d'incloure carretons per transportar-les.
- Les possibles escenografies també es guardaran al magatzem d'ús exclusiu per a la sala.
- Al magatzem tècnic, es desaran els equips d'àudio i vídeo, focus, etc. Caldrà preveure, per tant, prestatgeries metàl·liques resistents i material per a emmagatzematge d'equips petits i cables.
- Els camerinos tindran dutxes, lavabos, taules i miralls.
- Si l'espai disposa d'accés directe des del carrer, aquesta zona tindrà alarma sectoritzada connectada a la central d'alarmes de l'equipament per garantir el seu ús independent.
- Tots els sistemes de cortinatge, pantalles, etc. han d'estar motoritzats.

Escenari, estructures i vestuari escènic:

Escenari

- L'escenari pot ser fix o desmuntable, en funció del projecte cultural del centre. Si és mòbil, ha d'estar construït amb elements resistents, regulables i fàcilment desmuntables, i s'han de preveure carretons per transportar-lo. També s'ha de tenir previst el temps i les feines de muntatge i desmuntatge quan es realitzi la producció d'espectacles.
- Aquest escenari ha de permetre l'accés de persones amb mobilitat reduïda.

- Les mides mínimes de l'escenari són de 8 m d'amplada i de 6 m de fondària, i d'entre 20 i 70 cm d'alçària. Les àrees tècniques dels costats haurien de ser de 2 m a cada banda. Com menys alçària té l'escenari, més imprescindible és disposar de graderia. Com més baix és l'escenari, menys sensible és als impactes.
- El terra de l'escenari ha de ser preferentment de fusta pintada de negre mat i que es pugui mecanitzar (clavar-hi claus, grapes, etc.). Aquest terra s'ha de poder canviar fàcilment quan es deteriori.
- En qualsevol cas, és imprescindible la caixa negra, és a dir que les parets i el sostre estiguin pintats de negre mat. En general, i segons l'orientació del projecte de l'equipament, s'haurà de triar l'acabat general de la sala: adreçada a les arts escèniques (sala més versàtil, el que significa més fosca) o cap a les formacions, assemblees, etc. (sala més lluminosa).
- S'ha de preveure que al magatzem exclusiu per a l'ús de la sala es pugui guardar la tarima de l'escenari.
- S'ha de preveure per al terra de l'escenari un aïllament acústic cap a l'exterior de la sala per l'impacte d'activitats com ara flamenc o similars.

Estructures

Per poder penjar i instal·lar tots els equips tècnics i el vestuari escènic, el projecte escenotècnic de la sala inclourà diferents estructures que estaran fixades als ancoratges descrits anteriorment. Com a descripció general, les estructures seran per a:

- Vestuari escènic: les teles mòbils, tals com els telons de boca i de fons, necessitaran carrils perquè es puguin mecanitzar els sistemes de tancament i obertura. Segons si el sistema és motoritzat o manual, les càrregues seran diferents. El vestuari escènic auxiliar com són les bambolines i les cametes laterals és normalment fix i està lligat a estructures com les barres, que no necessiten una càrrega gaire elevada.
- Escenografies: entre les barres d'il·luminació s'haurien de preveure barres destinades a penjar escenografia. Aquestes estructures no han d'electrificar-se i no necessiten gaire càrrega. Han de cobrir tota l'amplada, o com a mínim el 90% de l'escenari, i n'hi ha d'haver almenys una entre cada estructura d'il·luminació.
- Equipament d'il·luminació: aquestes estructures han d'estar electrificades i també han de tenir senyal de control i Ethernet. Han de cobrir tota l'amplada de l'escenari o, com a mínim, el 90%. Aquestes estructures han de ser almenys quatre dintre de l'àrea d'escenari (boca, fons i les intermèdies) i dues més en l'àrea de butaques (prosceni i frontals). Han d'estar formades per tubs de 50 mm de diàmetre, ja que és l'estàndard per a les grapes de subjecció homologades per penjar equips d'il·luminació. Poden ser fabricades ad hoc o formades per peces modulars prefabricades (*truss* de dos, tres o quatre tubs).
- Equipament de vídeo i so: excepcionalment, i segons els equips de sonorització i vídeo de la sala, pot ser necessari que es pengin de llocs on no hi ha previstes estructures de les anteriors. S'hauran de preveure, doncs, ancoratges i estructures per a aquesta finalitat.

Com a regla general s'ha de tenir en compte que és necessari treballar en aquestes estructures; per tant, s'haurien de poder pujar i baixar (manualment amb sistemes contrapesats o amb sistemes de motor). També moltes vegades s'ha de treballar en les estructures quan estan pujades. Així doncs, s'han de preveure escales, elevadors unipersonals o similars que compleixin la normativa.

Vestuari escènic

Totes les teles que componen el vestuari escènic han de complir amb la legislació vigent contra el foc. La seva resposta acústica ha d'estar contemplada en el projecte d'ús i el projecte acústic.

El vestuari escènic mínim hauria de ser el següent:

- Teló i bambolina de boca d'escenari: és el destinat a tapar l'escenari des del pati de butaques i s'obre quan comença l'espectacle. Normalment, està associat a activitats relacionades amb el teatre en què pot ser imprescindible per canviar l'escenografia entre actes. És necessari, doncs, que es pugui obrir i tancar manualment o automàticament. En funció dels paràmetres d'interiorisme de la sala pot ser negre, vermell o d'un altre color, i el teixit sol ser de vellut o similar.
- Teló de fons: és el destinat a tancar el fons de l'escenari. Ha de ser negre i també s'ha de poder obrir i tancar manualment o automàticament. Pot ser de moltó (cotó).
- Ciclorama: normalment situat darrere del teló de fons, és de color blanc o gris clar; per tant, ha de poder projectar llum o vídeo.
- Bambolines: són les teles destinades a evitar la visió de l'equipament i les barres penjades al sostre i se situen, doncs, a sobre de l'escenari. Poden ser de moltó.
- Cametes i potes: són les destinades a evitar la visió dels laterals de l'escenari. Poden ser de moltó.

Canalitzacions i instal·lacions escenotècniques

Amb l'objectiu de fer arribar corrent elèctric i senyals de control, so i vídeo, caldrà dissenyar i instal·lar les canalitzacions necessàries per poder comunicar els llocs d'instal·lació dels equips amb el terra de l'escenari, els quadres elèctrics, les infraestructures de la xarxa i el control tècnic de la sala de dimmers. Aquestes canalitzacions haurien de ser accessibles per possibles actualitzacions, ampliacions, substitucions i reparacions i, per tant, si no són vistes (sense falsos sostres) s'hauran de preveure els registres corresponents.

Aquestes canalitzacions haurien de ser safates de reixeta o xapa perforada, canals de plàstic i tubs (de PVC o metàl·lics). Els tipus de cable, les seves característiques i mesures vindran reflectits en el projecte escenotècnic i hauran de complir la legislació vigent. Com a descripció genèrica, es compondrà dels següents cables:

- Mànegues elèctriques per fer arribar alimentació a tots els equips i les àrees necessàries.
- Senyal d'àudio que pot ser de línia o micròfon analògic, digital, entre l'escenari, el control de so i les etapes de potència, i de càrrega des dels amplificadors cap als altaveus.
- Senyals de vídeo entre projectors, pantalles, càmeres...
- Senyal de control d'il·luminació: DMX, arnet, etc.

- Senyals de control RS232, TCP IP.
- Bucle magnètic

Equipament de so

La sala ha de disposar d'un equip de reforç sonor adequat i correctament dimensionat. Les consideracions sobre aquest equip són les següents:

- Ha de ser un equip, com a mínim, biamplificat amb subgreus i caixes acústiques per a les freqüències mitjanes i altes.
- Ha d'estar penjat al lloc idoni per cobrir tota l'àrea de l'audiència i el control tècnic.
- Ha de tenir el processador i limitador de so corresponent.

A més de l'equip principal de so i segons el projecte de l'equipament, també s'haurien d'afegir els equips següents:

- Una taula de mescles digital amb canals suficients, caixetins digitals d'escenari i control remot amb tauleta. S'han de preveure les comunicacions digitals o analògiques corresponents entre escenari, control, dimmers, etc.
- Micròfons, suports, cables i mànegues amb subcaixetins.
- Monitors de terra i *sidefills* (que poden anar penjats).
- Equips de processat i distribució per complir amb les necessitats dels esdeveniments.
- Bucle o anell magnètic d'inducció correctament dissenyat (complint la norma corresponent) i instal·lat. S'ha de preveure una connexió amb la taula de mescles o el processador perquè el funcionament sigui correcte.

Equipament d'il·luminació per a espectacles

Cada esdeveniment necessitarà una distribució i un disseny de llums adequat. Els actes musicals i les conferències poden fer un ús estàndard sense que sigui necessari moure els focus, però les activitats teatrals necessiten moure i programar els focus per a cada producció de manera única. Per aquest motiu s'ha de preveure una dotació de projectors adequada al projecte i aquests s'han de poder moure per totes les estructures comentades anteriorment i també pel terra de l'escenari. És per això que cal preveure el següent:

- Una distribució elèctrica i amb senyals regulats i directes que arribi a tots els llocs on es poden ubicar els projectors. Això implica dimmers, quadre elèctric de directes i *patch panels* (usualment amb *power cons*) i preses de corrent distribuïdes per la sala (estructures i escenari).
- Una distribució de senyal de control (DMX/Arnet/SACN) que arribi a tots els llocs on es poden ubicar els projectors.

- Un control d'il·luminació adequat i suficient per a la dotació de focus de la sala i els projectors que puguin afegir-se per a produccions puntuals o efímeres. Aquest control d'il·luminació ha de poder controlar-se remotament amb tauleta i sincronitzar-se amb MIDI o altres protocols d'espectacle (OSC, QLAB o similars).

Equipament de vídeo

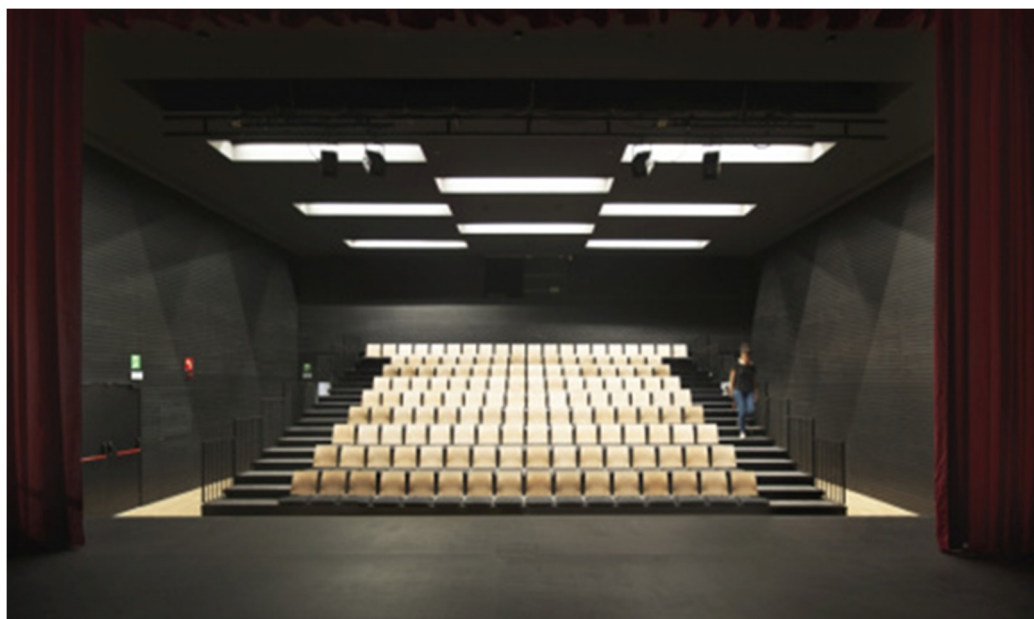
- La sala de control ha de tenir connexió a internet amb la suficient amplada de banda per connectar-se a serveis de TV o en estríming en 4K.
- La sala ha d'estar dotada d'un sistema de visualització de gran format (projector o pantalla led) adequat i dimensionat per al desenvolupament de les activitats del projecte.
- S'han de preveure connexions HDMI i electrònica de control per poder connectar-se al sistema de visualització des de l'escenari i controlar així els enviaments de vídeo a l'escenari per monitors de referència i també per a estríming.
- S'han d'instal·lar càmeres adequades a diferents llocs de la sala per poder captar l'escenari (des de dos punts diferents) i el públic per a gravacions i estríming.

Equipament de control i xarxa

Segons si el projecte preveu utilitzar la sala per a actes o activitats de petit format o amb necessitats molt controlades o no, s'haurà de tenir en compte un control i unes connexions perquè les utilitzin persones sense coneixement tècnic.

A més, s'ha de preveure la implementació d'una xarxa de control distribuïda per la sala amb cable i wifi per controlar tots els equips i les càmeres des de dispositius o ordinadors. Aquesta xarxa es pot integrar, o no, amb la de l'equipament i internet.

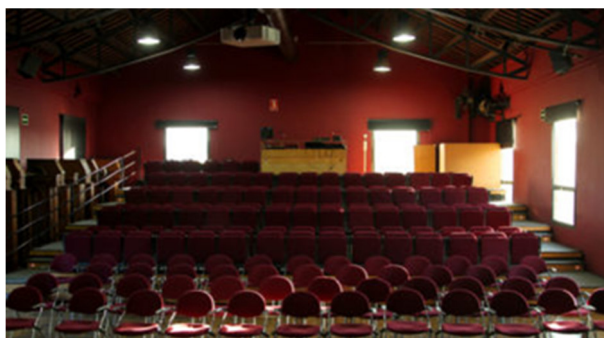
Sales d'actes adequades d'acord amb el Pla funcional i amb una valoració excel·lent:

Sala d'actes del CC Can Clariana

Sala d'actes del CC Can Clariana

Sala d'actes del CC Farinera del Clot. Amb tot, l'escenari hauria de ser una mica més gran

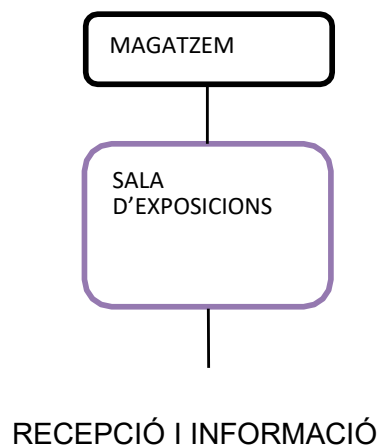
Sala d'actes del CC Parc Sandaru

4.3.3. Sala d'exposicions

Descripció:

- Superfície mínima de 120 m².
- Espai amb molta demanda per fer-hi exposicions, instal·lacions, activitats performatives i altres mostres artístiques.
- Com a espai auxiliar, disposa d'un magatzem per a ús exclusiu de les exposicions, unit a la sala.
- És preferible que la sala d'exposicions estigui situada a la planta baixa de l'edifici, a peu pla i amb accés fàcil des del carrer.

Organigrama funcional:

Característiques de l'espai:

Accés:

Ha de ser adequat per a persones amb mobilitat reduïda i ampli per poder entrar peces grans o per treure o posar plafons mòbils si cal. Les mides de l'entrada a la sala han de tenir un mínim de 3 m d'alçada i 2,50 m d'amplada.

Geometria de l'espai:

Sempre que sigui possible, ha de ser quadrat o rectangular, ja que facilita la disposició de les obres. Ha de ser sobretot d'esquema visual senzill, espais diàfans i sobris per no competir, sinó donar protagonisme a les obres. En aquest sentit, cal un tipus d'arquitectura "silenciosa".

Terra i sostre: el terra ha de ser d'un material sofer i resistent a les taques, ratllades, al pes de determinades peces, etc., així com fàcil de netejar. El color ha de ser discret, mat, neutre i que no destaquï massa de la paret blanca.

Parets: és possible que les parets tinguin finestres. En aquest cas s'haurien de poder enfosquir amb pantalles d'alt gramatge per no deixar passar la llum exterior. També es podria dissenyar una manera de tapar finestres amb unes guies i tapes de fusta que es puguin treure i posar en cas de necessitat (com al CC Farinera del Clot o el CC Joan Oliver - Pere Quart). El resultat sempre ha de ser, en el cas de la fusta, el d'una paret plana on es pugui projectar. Cal preveure un ús intensiu de les parets amb necessitat periòdica de repintar després de les exposicions o de poder atendre diverses disciplines.

El sostre també ha de ser discret i s'han d'evitar si és possible conductes de calefacció i altres elements de pes que distreguin del principal objectiu d'una sala d'exposicions.

Instal·lació elèctrica: els endolls han d'anar a la part baixa de la paret i cal col·locar una caixa d'endolls cada 2 m aproximadament. Es recomana també, si és possible, instal·lar quatre endolls alts no visibles.

Alçada de l'espai:

L'espai ha de tenir una alçada mínima d'uns 4 a 5 m si és possible.

Clima:

L'espai ha de tenir condicions climàtiques regulables per controlar la temperatura, ja que la calor excessiva o les calefaccions radials deterioren i deformen les làmines, els dibuixos, les fotografies, les pintures, les escultures, etc., que s'hi exposen. Aquest aspecte és molt important, ja que sovint s'ha hagut de fer ús de les assegurances per compensar peces malmeses als artistes a causa de la climatització.

La climatització ha de ser silenciosa.

Cal preveure, dins del possible, el control de la humitat, ja que també pot deteriorar algunes peces.

Seguretat:

Cal preveure la seguretat contra robatoris amb el tancament de portes, finestres i vidres en contacte amb l'exterior. S'aconsella posar una petita càmera de videovigilància, el seguiment de la qual es podria fer des de la recepció o el punt d'informació del centre cívic d'una manera discreta. L'entrada ha de poder permetre instal·lar un control d'accés automàtic per comptabilitzar les persones que visiten l'exposició.

Pany expositiu:

L'espai ha de ser com més diàfan, millor, amb colors neutres o blanc mat, perquè aquest és el més fàcil de reparar i repintar quan s'acaba una exposició i en comença una altra. Si és possible s'aconsella pintura plàstica blanca i mat, fàcil de trobar a qualsevol botiga del barri pel personal de manteniment del centre cívic.

S'ha d'evitar col·locar guies penja-quadres. Aquesta solució és molt poc valorada pels artistes en general, embruta visualment l'espai expositiu i no és pràctica, perquè els seus components s'acaben trencant o perdent.

A les parets expositives d'una sala d'exposicions, especialment si són espais patrimonials, s'aconsella col·locar una estructura de DM o material semblant ignífug, deixant una petita distància en relació amb la paret per poder-hi fer passar el cablatge. Aquest revestiment facilita la reparació del pany expositiu, ja que es pot perforar i arreglar fàcilment un cop acaba l'exposició.

Metres lineals de paret: ha de disposar, aproximadament d'un mínim de 70 m lineals de paret expositiva, si es pot. Les parets han d'estar lliures d'instal·lacions i de senyalística. En tot cas, s'aconsella col·locar-les en un espai visible dins la sala d'exposicions, però evitant que ocupin

una posició central en el pany expositiu, ja que poden distorsionar el disseny i el concepte d'una exposició. S'han de preveure caixes d'endolls i dos punts de dades per a Ethernet, repartides per terra. Tota la instal·lació elèctrica d'endolls ha d'anar a la part baixa de la paret, col·locant un conjunt d'endolls cada 2 a 3 m aproximadament.

Il·luminació:

Segons la superfície total que cal il·luminar, i si la sala és molt àmplia, s'han de preveure també guies extres transversals que serveixin per acabar d'il·luminar-la i evitar ombres.

La instal·lació d'il·luminació de sostre ha d'anar amb guies universals electrificades penjades del sostre, si és possible de color blanc i perimetrals a la sala, amb focus dirigibles i situats a una distància mínima de 120 cm de la paret.

En aquestes guies es poden col·locar endolls repartits, que són un recurs molt pràctic a l'hora de dissenyar una exposició i d'evitar que determinats cables quedin a la vista. Aquests endolls són molt pràctics per connectar reproductors de mitjans, projectors de mida petita, etc.

Tipus de projectors d'il·luminació: els projectors amb òptica Wallwash (banyadora de paret) són els que més es fan servir, però sempre s'aconsella tenir-ne alguns d'òptica oval més puntuals per il·luminar una peça directament. Els projectors han de ser regulables en les diferents direccions, idealment led, de color blanc i amb capacitat per poder regular la intensitat de la llum.

Control de la llum exterior: s'ha d'evitar l'exposició de la llum solar sobre les peces exposades. El contacte amb la llum solar deteriora sempre els elements exposats i a més impedeix la seva correcta visualització. La sala s'ha de poder enfosquir sempre que sigui necessari. La majoria d'exposicions avui contenen audiovisuals que requereixen una reducció important de la llum per poder visualitzar-se.

S'aconsella la utilització de pantalles d'alt gramatge i gairebé opaques a les finestres de l'espai, amb la finalitat de regular i minimitzar l'entrada de llum solar a la sala o bé per poder enfosquir-la quan s'exposen audiovisuals, que sol ser molt sovint. Aquestes pantalles han de ser preferiblement de color blanc, igual que la paret, per tal de mantenir homogeneïtat en el color de la sala i no crear impactes de color visual.

Magatzem:

Els magatzems en sales d'exposicions són absolutament necessaris i de molta utilitat per guardar mobiliari, equips tècnics, obra artística, etc. Normalment, són espais molt ben utilitzats i que ajuden a mantenir l'ordre i la cura que necessita la gestió d'una sala d'exposicions. És preferible que el magatzem tingui accés directe des de la mateixa sala d'exposicions. Si no en pot tenir, hauria d'estar a la mateixa planta i a prop de l'espai. Hauria de disposar d'un mínim de 35 a 40 m².

L'entrada al magatzem ha de tenir un mínim de 3 m d'alçada per poder entrar-hi peces grans o plafons mòbils i ha d'estar tancada amb clau. Ha d'incloure prestatgeries per guardar material tècnic com projectors, eines de muntatge, etc., i peanyes, bancs i altre mobiliari, també per a materials d'embalatge i obres que han d'estar-hi temporalment.

Mobiliari:

Parets mòbils: són parets mòbils o divisòries de DM o un material semblant necessàries per crear diferents espais dins d'una sala d'exposicions. També serveixen per augmentar els metres lineals de paret. Normalment, solen utilitzar-se molt quan les sales són grans, perquè augmenten considerablement les possibilitats de disseny d'una exposició. Aquestes parets són mòduls rectangulars que es poden unir fàcilment i són un recurs expositiu excel·lent. Han de tenir unes petites rodes invisibles per al públic que permetin moure-les amb facilitat. S'ha de calcular l'espai que ocupen dins del magatzem de la sala.

Les mides d'una paret mòbil (un mòdul) són aproximadament de 2,40 m d'alçada, comptant amb les rodes, per 120 cm d'amplada i 40 cm de fondària. En funció dels metres quadrats de la sala serà necessari disposar-ne de més o de menys. L'experiència ha demostrat que s'utilitzen moltíssim. Per exemple, a la sala d'exposicions del CC Joan Oliver - Pere Quart tenen catorze mòduls i al CC Farinera del Clot en tenen nou. Aquests mòduls s'han de poder pintar amb pintura plàstica blanca mat (el mateix color que la pintura de la sala) i reparar de manera fàcil.

Peanyes: les peanyes són un bon recurs expositiu, però depèn de l'obra que es vulgui exposar poden ser de múltiples mides. Usualment es poden preveure tres o quatre peanyes estàndards amb caputxó de metacrilat, que segur que es fan servir, amb mides de 40 cm x 40 cm i 90 cm d'alçada. D'aquesta manera les podem utilitzar també com a vitrines. Aquestes peanyes han de poder pintar-se amb pintura plàstica blanca i reparar-se fàcilment.

Bancs: s'ha de preveure un espai de descans en determinades exposicions. Per tal de visualitzar vídeos o determinades obres és molt pràctic disposar d'un parell de bancs per seure amb comoditat. Les mides ideals serien 2 m d'ample, 50 cm d'alçada i 40 cm de fondària.

Equipament tècnic:

Projector, focus de baix consum energètic i regulables, escales, eines, equip de so amb bafles autoamplificats, portàtils, lectors multimèdia, etc. No calen pantalles de projecció. La paret mateixa blanca i mat és la millor pantalla.

Cal preveure la instal·lació per poder penjar un projector al sostre. S'han de tenir en compte caixes d'endolls i dos punts de dades. Wifi d'alta qualitat i connexió de dades directa amb cablatge.

Altres aspectes importants que cal tenir en compte:

Muntacàrregues: si la sala d'exposicions no es trobés a la planta baixa i estigués a una planta superior, caldria disposar d'un ascensor muntacàrregues. Aquesta és una necessitat que no es pot obviar i la seva funció seria la de poder pujar obres, peces o estructures de gran format.

Reverberació: les exposicions solen tenir so i audiovisuals que necessiten escoltar-se amb claredat. Cuidar la qualitat del so a l'espai expositiu és important. De vegades el sostre de volta dels edificis fabrilis dificulta la qualitat del so. Trobar solucions amb tancaments de vidre, per exemple, podria ser una opció per evitar l'entrada de sons exteriors a la sala i la sortida de so cap a fora.

Sales d'exposicions adequades d'acord amb el Pla funcional i amb una valoració excel·lent:²

Sala d'exposicions del CC Joan Oliver - Pere Quart

² Vegeu l'annex 2. Equipament tècnic bàsic per a la sala d'exposicions.

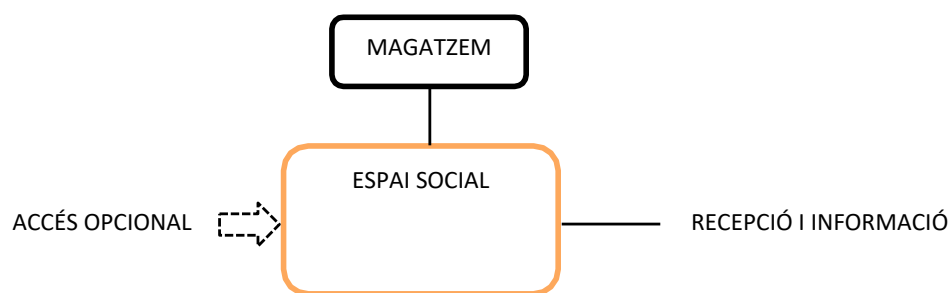
4.3.4. Espai social (espai complementari de bar)

L'espai social és un espai lliure que s'empra per llegir el diari, llibres, per tenir una petita reunió, per estudiar, per treballar amb un portàtil, per jugar a jocs de taula, etc. Es pot fer servir per a alguna activitat puntual, però sol ser un espai lliure per trobar-se i estar-s'hi. Acostuma a ser un espai molt utilitzat en els centres cívics on n'hi ha. També pot ser l'espai complementari de bar del centre cívic.

Descripció:

- Superfície mínima de 80 m².
- S'ha d'incorporar a l'espai del vestíbul d'entrada.
- És un espai de relació que opcionalment pot incloure l'activitat del servei complementari de bar.
- Aquest espai ha de ser de lliure accés durant l'horari d'obertura de l'equipament i, de manera opcional, si hi ha accés des del carrer, es podrà utilitzar fora de l'horari de l'equipament.
- Com a espai auxiliar té un magatzem annex d'ús exclusiu.

Organigrama funcional:

Característiques de l'espai:

- Aquest espai augmenta en metres quadrats en proporció als metres quadrats totals de l'equipament.
- S'ha de situar a prop de la zona de recepció i informació i ha de ser un espai molt accessible que convidi a fer-ne ús.
- Si disposa del servei de bar, pot ser que tingui un funcionament independent de l'horari de l'equipament, amb un accés des del carrer a banda de l'accés interior.
- En el cas que hi hagi servei de bar, s'ha de reservar un espai de magatzem i cuina.
- S'ha de preveure que el magatzem tingui prou espai per desar-hi material propi de les activitats que es desenvolupin en aquest espai.
- Cal preveure la mínima interferència entre l'espai social o bar i la resta d'àrees del centre pel que fa a olors i acústica.
- En cas que no hi hagi servei de bar, hi pot haver màquines de venda automàtica.

Equipament i mobiliari:

- El mobiliari ha de ser còmode, informal i acollidor. S'hi han d'instal·lar sofàs, taules i cadires.
- Cal que disposi de diferents tipus de suports físics per al material informatiu en paper (panells, suros, elements de suport per a tríptics, etc.) que, segons la proximitat, poden ser compartits amb l'àrea de recepció i el punt d'informació.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- Espai amb connexió wifi.

- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets i repartits per l'espai.
- Es deixarà la preinstal·lació per connectar-hi un projector i una pantalla i equip de so.
- Si l'espai disposa d'accés directe des del carrer, aquesta zona tindrà alarma sectoritzada connectada a la central d'alarmes de l'equipament per garantir el seu ús independent.
- En el cas que hi hagi un servei complementari de bar, s'haurà de preveure l'equipament que l'activitat requereixi.

Espai social del Centre Cívic Vil·la Urània. D'aquest espai han estat molt profitosos els armaris de paret que en aquest cas estan a tot l'edifici i que han servit molt com a petits magatzems a totes les plantes. N'hi ha de diferents fondàries segons l'espai i són necessaris a tot l'edifici.

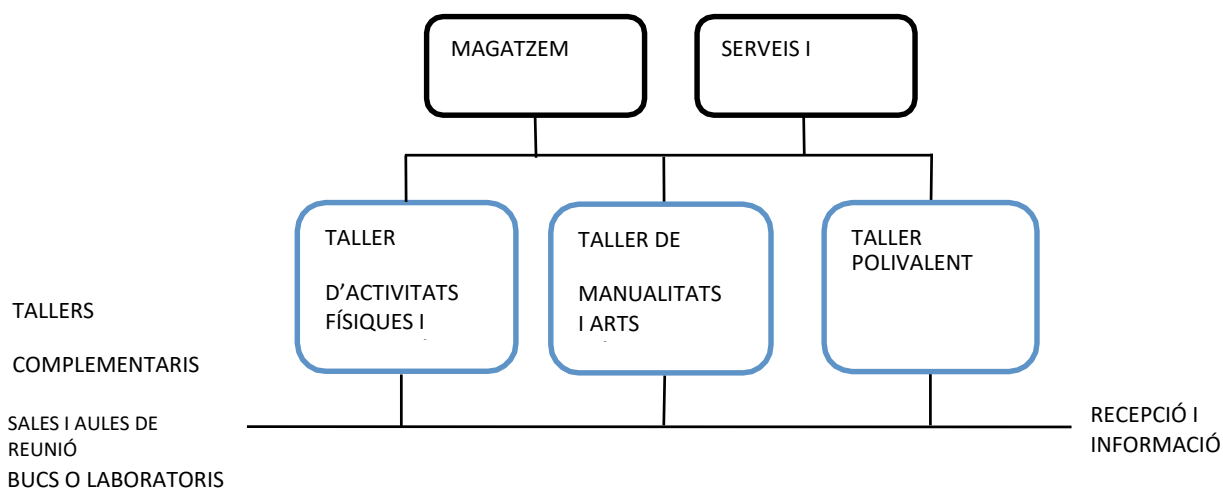
Exemples d'armaris del CC Vil·la Urània

4.3.5. Tallers bàsics

Descripció:

- Aquesta àrea ha d'estar formada per un taller d'activitats físiques i d'expressió, un taller de manualitats i arts plàstiques i un taller polivalent divisible amb un tancament d'aïllament acústic elevat.
- Han de ser espais amb una geometria quadrada.
- Com a espai auxiliar ha de disposar d'un magatzem prou gran per poder-hi emmagatzemar el material relacionat amb tots els tallers i les sales. A més, es recomana que es col·loquin armaris a cada sala per endreçar tot el material que aquests tallers necessiten. Això facilita la polivalència de l'espai petit.
- Específicament, caldria instal·lar punts, al sostre, de connexió de canons de projecció a tots els tallers i totes les aules, així com d'equip de so bàsic. La connexió del reproductor al canó de projecció i l'equip de so s'ha de fer a un *patch* de connexions, protegit amb un armari amb pany proper a la zona de treball de la persona conductora de l'activitat o tallerista.

Organigrama funcional:

Taller d'activitats físiques i d'expressió

Descripció:

- Superfície mínima de 100 m², amb una alçària mínima de 3 m.
- Sala per a activitats en moviment.

Característiques de l'espai:

- Cal preveure-hi una capacitat per a trenta persones, com a mínim. L'espai hauria d'estar connectat amb els serveis de lavabos i vestidors.
- La sala ha de tenir una alçària mínima de 3 m i un nivell alt d'insonorització. L'espai ha d'estar convenientment insonoritzat amb relació a la resta d'espais.
- Dins de la sala cal preveure un armari tancat amb clau per poder-hi emmagatzemar el material de les activitats. Els armaris de paret són molt útils i aporten sensació d'ordre.
- Tant com sigui possible, l'espai ha de tenir il·luminació i ventilació naturals.
- Si la sala té finestres, s'hi han d'instal·lar sistemes de cortinatges i pantalles per enfosquir l'ambient.
- S'han de preveure uns vestidors o un espai per poder canviar-se o desar la roba.

Acabats:

- El paviment ha de ser de tarima de fusta o bé d'un linòleum de neteja fàcil (en funció de l'activitat principal que s'hi hagi de desenvolupar). En el cas d'optar per una tarima de fusta, més adequada per a activitats de flamenc, cal que sigui absorbent acústicament per fer compatibles les activitats de dansa i ball amb les d'altres tipus.

Equipament i mobiliari:

- La sala ha de tenir miralls específics per a activitats de moviment i dansa.
- Cal preveure un espai o una superfície a la paret per poder-hi fer projeccions.
- Hi ha d'haver rotlle de linòleum específic per a dansa en funció del terra col·locat i del projecte del centre.
- S'ha d'equipar amb pissarra, rellotge, papereres i penjadors.
- En el cas de tallers de circ, a partir de 5 m d'alçària s'hi han d'instal·lar suports i ancoratges per realitzar activitats circenses³.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- Si la sala conté maquinària i instal·lacions que travessen l'espai cap a altres espais de l'equipament, s'hi han d'aplicar mesures d'insonorització i aïllament (silenciadors, calaixos insonoritzats, etc.).
- Cal que aquesta sala tingui un subquadre elèctric que permeti la connexió d'equips professionals de llum i so.
- L'equip de so d'aquest espai ha de tenir més potència i qualitat que el de la resta de tallers.
- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets, repartits per l'espai.
- Cal deixar la preinstal·lació per connectar-hi un projector i una pantalla.
- Ha de ser una zona amb connexió wifi.

Sala d'activitats físiques i d'expressió Can Verdguer del CC Can Verdguer

³ Vegeu l'annex 3: Informe tècnic sobre ancoratges i adaptacions d'espais públics i polivalents, per permetre activitats relacionades amb les arts del moviment, especialment el circ.

Taller de manualitats i arts plàstiques

Descripció:

- Superfície mínima de 60 m², amb una alçària mínima de 3 m.
- Taller on es duen a terme activitats relacionades amb la pintura, escultura, restauració, ceràmica, etc., així com tallers de costura, tèxtils, etc.

Característiques de l'espai:

- L'espai ha de disposar d'il·luminació i ventilació naturals.
- Les finestres s'han de poder cobrir per enfosquir l'espai.
- La sala ha d'estar aïllada de la resta de dependències per evitar la transmissió d'olors i ha de tenir una ventilació molt eficient per emprar-hi pintures i altres materials amb un cert component tòxic.

Acabats:

- El paviment ha de ser d'un material dur, soferit a les taques i ratllades i fàcil de netejar.
- La zona de l'aigüera s'ha d'enrajolar, com també les zones de treball que tinguin contacte directament amb les parets.

Equipament i mobiliari:

- S'ha d'equipar amb pissarra, rellotge, papereres per a reciclatge i penjadors.
- La zona de treball s'ha de dotar d'una connexió especial de potència elèctrica (trifàsica CETAC 380) per poder-hi instal·lar maquinària especial, com ara forns de cocció per a ceràmica, etc.).
- Cal preveure-hi taules de treball grans, de 2,5 × 1,5 m, resistents i mòbils (equipades amb rodes), tant de 70 com de 100 cm d'alçària.
- Hi ha d'haver armaris de paret en tot l'espai per desar-hi el material, ja que permeten mantenir l'ordre

Equipament tècnic i instal·lacions:

- S'hi ha d'instal·lar una zona d'aigües i de foc protegida de la resta de l'espai, amb una pica d'aigua gran i esmaltada.
- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets, repartits per l'espai.
- Cal deixar la preinstal·lació per connectar-hi un projector i una pantalla.
- Ha de ser una zona amb connexió wifi.

Tallers de manualitats i arts plàstiques d'acord amb el Pla funcional i amb una valoració excel·lent:

Taules de diferents alçades per acollir nens, adults, etc. Tamborets de diferents mides regulables, espai sota la taula per guardar materials. Zona enrajolada amb tres piques i armaris tancats. CC Joan Oliver - Pere Quart. Els tancaments dels armaris, millor amb clau.

Armaris amb reixeta per assecat dibuixos i pintures i armaris sense reixeta. Tancaments amb clau.

Taller polivalent

Descripció:

- Superfície mínima de 100 m².
- Taller o sala multiús.
- S'hi han de poder dur a terme tallers d'expressió, tèxtils i de costura, jornades, seminaris, etc.

Característiques de l'espai:

- L'espai ha de disposar d'il·luminació i ventilació naturals.
- A les finestres s'ha d'instal·lar un sistema per enfosquir la sala.
- Cal que tingui una paret divisible per poder disposar de dos espais independents.

Equipament i mobiliari:

- S'ha d'equipar amb pissarra, rellotge, papereres per a reciclatge i penjadors.
- Cal preveure-hi taules plegables i cadires.
- Hi ha d'haver armaris de paret en tot l'espai per desar-hi el material, tancats amb clau.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets, repartits per l'espai.
- Cal deixar la preinstal·lació per connectar-hi un projector i una pantalla.
- Ha de ser una zona amb connexió wifi.
- Ha de tenir la instal·lació del nombre adient de càmeres de vídeo per enregistrar i poder retransmetre en temps real (en estríming).

Vestidors

Descripció:

- Superfície mínima de 20 m².
- Espai per canviar-se i preparar-se per a les activitats físiques, d'expressió i també d'arts plàstiques que es duen a terme als tallers.

Característiques de l'espai:

- L'espai ha de disposar d'il·luminació i ventilació naturals.
- L'espai ha de tenir accés directe tant a la sala d'activitats físiques i d'expressió, com al passadís de circulació. D'aquesta manera s'assegura que les persones usuàries no hagin de moure's per la resta de l'equipament amb la roba del taller i, al mateix temps, que puguin sortir del vestidor sense haver de tornar a passar pel taller.

Equipament:

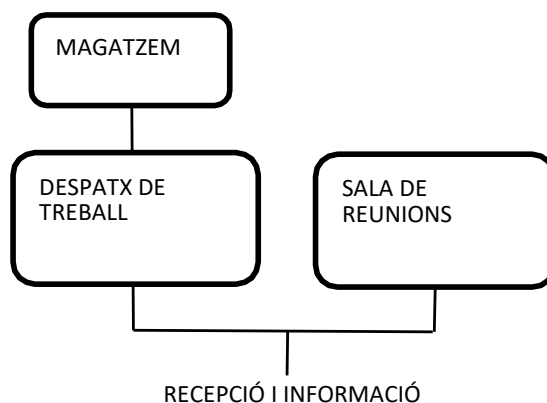
- S'hi han de col·locar armariets amb claus numerades, tot i que també poden funcionar amb una clau mestra.
- Cal preveure-hi una dutxa d'ús ocasional.

4.3.6. Espai de treball de l'equip gestor

Descripció:

- Superfície mínima de 50 m², que es pot ampliar en funció del nombre de persones treballadores de l'equip gestor.
- Aquesta àrea està constituïda per una zona de despatx amb dimensions que poden variar segons el volum de personal, i una sala de reunions.
- Com a espai auxiliar, té un magatzem d'ús exclusiu de l'equip gestor per guardar-hi material d'oficina, fotocopiadores, material bàsic de manteniment, etc.

Organigrama funcional:

Característiques de l'espai:

- Aquesta àrea ha d'estar ubicada com més a prop millor de la zona d'informació i recepció, o bé hi ha d'estar directament connectada.
- Els dos espais han de tenir llum i ventilació naturals.
- El despatx ha de disposar dels llocs de treball establerts en el Pla director de l'equipament. En aquest espai hi ha d'haver una zona de treball i una altra amb el material informàtic, i una taula per manipular materials.
- La sala de reunions ha de tenir capacitat per a vuit a deu persones.
- Cal que tots dos espais disposin de sistema de cortinatges o pantalles per regular l'entrada de llum natural.

Equipament i mobiliari:

- El despatx de gestió s'ha d'equipar amb mobiliari d'oficina: taules, cadires, una prestatgeria i armaris amb pany i clau.
- La sala de reunions s'ha d'equipar amb taules i cadires i pot tenir un accés independent (cap al passadís de circulació o vestíbul) per tal que pugui compartir-se per a altres usos amb entitats o altres persones usuàries del centre.
- Als dos espais hi ha d'haver pissarres, rellotges, papereres i penjadors.
- Ha de disposar d'equipament telemàtic i audiovisual.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- Hi ha d'haver prou endolls per connectar la maquinària d'oficina.
- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets, repartits per l'espai de la sala de reunions.
- A la sala de reunions, cal deixar la preinstal·lació per connectar-hi un projector i una pantalla.
- Ha de ser una zona amb connexió wifi.

Espai de treball de l'equip gestor d'acord amb el Pla funcional i amb una valoració excel·lent:

Espai de treball de l'equip gestor del CC Vil·la Urània

4.3.7 Equipament sanitari i lavabos

Descripció:

- D'acord amb la *Guia per a la implementació de la perspectiva de gènere al disseny i la gestió dels equipaments municipals de l'Ajuntament de Barcelona (2024)*, ha de situar-se en relació directa amb les sales o els espais comuns i no s'ha d'ubicar en espais residuals o atzucacs.
- Ha de tenir una situació propera a l'entrada, amb visió directa des del taulell d'informació.
- Ha d'incloure, com a mínim, un mòdul amb vàter i pica fora de l'espai comú dels lavabos, per a higiene personal.

4.4 Característiques tècniques de les àrees complementàries

4.4.1 Sala de conferències i activitats de petit format

Descripció: Espai destinat a actes i activitats de petit format, reunions d'entitats, etc.

Característiques de l'espai:

- Capacitat: de 80 a 100 persones.
- 130 m².
- Quan es tracta d'un edifici que integra diferents serveis com ara biblioteca o centre cívic, i la sala d'actes és compartida, aquest espai és imprescindible i passaria a considerar-se una àrea bàsica.
- És un espai que pot ser molt utilitzat per a activitats de petit format, fàcil de muntar, diàfan i amb equipaments tècnics bàsics per fer-hi conferències, presentacions, reunions, etc.
- Ha de tenir un espai de magatzem annex a la sala per desar-hi equipament tècnic, taules plegables, cadires (si cal) i material divers.

Equipament i mobiliari:

- S'hi han de col·locar taules plegables i cadires que no siguin fixes.
- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets, repartits per l'espai de la zona lliure.
- S'ha de preveure la instal·lació de so per a equipament bàsic amb altaveus autoamplificats al sostre, repartits per la sala.
- S'ha de preveure la col·locació d'un projector al sostre per projectar a la mateixa paret o amb una pantalla
- Ha de ser una zona amb connexió wifi.
- Ha de tenir la instal·lació d'un nombre adient de càmeres de vídeo per enregistrar i poder retransmetre en temps real (en estríming).

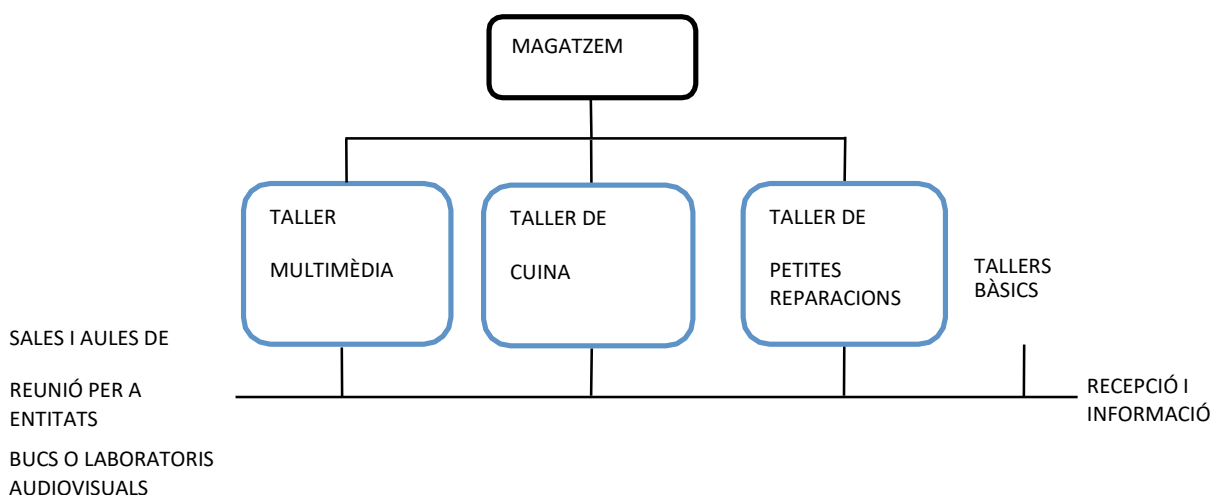
Sala de conferències o activitats de petit format del CC Joan Oliver - Pere Quart

4.4.2. Tallers complementaris

Descripció:

- Espais destinats a tallers específics per a una activitat concreta.
- Aquests espais, segons les necessitats, han de tenir un magatzem adjacent conjunt.

Organigrama funcional:

Taller multimèdia

Descripció:

- Aula d'informàtica i cultura digital per oferir formació en alfabetització i capacitació digital.
- En els moments en què no s'ofereixin tallers, aquest espai serà un lloc de connexió informàtica obert.

Característiques de l'espai:

- Aquest espai ha de ser una aula àmplia i didàctica.
- L'espai ha de tenir llum i ventilació naturals.
- A les finestres s'ha de col·locar un sistema que permeti l'enfosquiment de l'aula.

Equipament i mobiliari:

- S'han de col·locar taules i cadires que no siguin fixes.
- S'han de preveure armaris amb clau.
- S'ha d'equipar amb pissarra, rellotge, papereres per a reciclatge i penjadors.
- Hi ha d'haver armaris de paret per desar-hi material.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- S'ha d'equipar amb un equip multifunció (impressora, escàner, etc.) connectat a la xarxa de l'aula.
- Cal preveure-hi un punt de treball per persona. Aquests punts han de tenir dos endolls i

punts d'accés a dades.

- S'ha d'instal·lar una xarxa independent per a aquesta aula que penjarà de la xarxa general de l'edifici i amb un rack informàtic propi i independent.
- S'ha de fer la instal·lació de so per a equipament bàsic amb altaveus autoamplificats al sostre, repartits per tota la sala i amb un armari amb pany que permeti protegir els equips.
- S'ha d'equipar amb un projector i una pissarra digital.
- Ha de ser una zona amb connexió wifi.

Tallers multimèdia d'acord amb el Pla funcional i amb una valoració excel·lent:

Cadires per treballar amb el portàtil al CC Joan Oliver - Pere Quart i al CC Vil·la Urània.
Rack tancat amb clau per guardar-hi portàtils Rack.

Taller de cuina

Descripció:

- Espai mínim de 70 m².
- Espai per dur-hi a terme activitats de cuina i gastronomia. També pot tenir la funció d'office per al personal de l'equipament.
- Ha de tenir capacitat per a unes vint persones

Característiques de l'espai:

- L'espai ha d'estar constituït per una zona de cocció i una zona lliure.
- L'espai de cocció s'ha de dissenyar com una cuina amb una illa central prou gran per poder-hi dur a terme tallers de cuina al seu voltant (permet que la persona que dirigeix el taller no estigui d'esquena a la gent; a més a més, facilita la visibilitat del que s'està cuinant).
- La zona lliure s'ha de dimensionar per a unes vint persones, com a mínim, disposades en taules al voltant de l'illa central.
- L'espai ha de tenir llum i ventilació naturals.
- A les finestres s'ha de col·locar un sistema que permeti enfosquir la sala.
- L'espai ha de tenir aigua corrent i pica.

Acabats:

- La zona de cocció ha d'estar enrajolada o tenir un acabat de material continu de neteja fàcil.
- El paviment ha de ser de rajoles o paviment continu adient per a l'ús a la cuina.

Equipament i mobiliari:

- Tota la zona de cocció ha de tenir mobiliari de cuina.
- La zona lliure s'ha d'equipar amb taules i cadires.
- Hi ha d'haver pissarra, rellotge, papereres per a reciclatge i penjadors.
- La zona de cuina s'ha de proveir de tots els estris de cuina i vaixel·la necessaris per dur a terme el taller.
- Hi ha d'haver calaixos i armaris de paret per desar-hi tot el material. Aquests armaris han de tenir la possibilitat de tancar-se amb clau.
- S'ha de tenir en compte que els armaris de taula i electrodomèstics han d'estar a l'alçada de persones amb cadires de rodes, així com els espais regulables per manipular aliments i les aigüeres.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- La zona de cocció ha de tenir una campana extractora de fums industrial.
- A la zona de cocció s'han d'instal·lar dues plaques d'inducció i dos forns industrials.
- La zona de cocció s'ha d'equipar amb petits electrodomèstics: un forn microones, dues neveres, un congelador i un rentaplats.
- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets, repartits per l'espai de la zona lliure.
- S'ha de preveure la instal·lació de so per a equipament bàsic amb altaveus autoamplificats

al sostre, repartits per la sala.

- S'ha de preveure la col·locació d'un projector al sostre amb una pantalla a la paret, així com un mirall, també al sostre, que reflecteixi la manipulació dels aliments i la cuina.
- La instal·lació s'ha de preparar perquè s'hi puguï connectar vídeo o DVD.
- Ha de tenir la instal·lació d'un nombre adient de càmeres de vídeo per enregistrar i poder retransmetre en temps real (en estríming).

Tallers de cuina d'acord amb el Pla funcional i amb una valoració excel·lent:

Cuina del CC Vil·la Urània.

Cuina del CC Navas.

Cuina del CC El Sortidor.

Taller de reparacions i manteniment

Descripció:

- Espai de 70 m² reservat per a usos múltiples (reparacions, tallers, magatzem, horts, etc.) d'activitats que comportin embrutar-se i per dissenyar i construir dispositius mecànics, electrònics i informàtics. Sobretot ha de respondre a la tendència cada cop més estesa de fer, crear, construir, concebre i reciclar invents i objectes de diferents disciplines, com l'art, la música i la tecnologia.

Característiques de l'espai:

- Tant com sigui possible, a més de l'accés interior, aquest espai ha de tenir accés des del carrer.
- Si pot ser, ha de tenir un mínim de 4 m d'alçària.
- Les portes han de ser dobles i mínim de 2,50 m d'alçària.

Acabats:

- El terra ha de ser de material de neteja fàcil i que no s'embruti amb taques d'oli, etc.
- El paviment ha d'estar preparat per a una gran circulació amb maquinària i mobiliari pesant.
- L'accés a aquest espai ha de tenir portes metàl·liques amb pany i clau.
- Les parets han d'estar enrajolades o amb un acabat continu de neteja fàcil.

Equipament i mobiliari:

- S'ha d'equipar amb pissarra, rellotge, papereres per a reciclatge i penjadors.
- S'han de proporcionar tamborets i cadires plegables.
- Les taules de treball han de ser grans i mòbils (2,50 × 1,50 × 1,00 m).
- Hi ha d'haver armaris de paret per desar-hi el material de les entitats (una mica més grans que la resta d'armaris de paret dels tallers normals).

Equipament tècnic i instal·lacions:

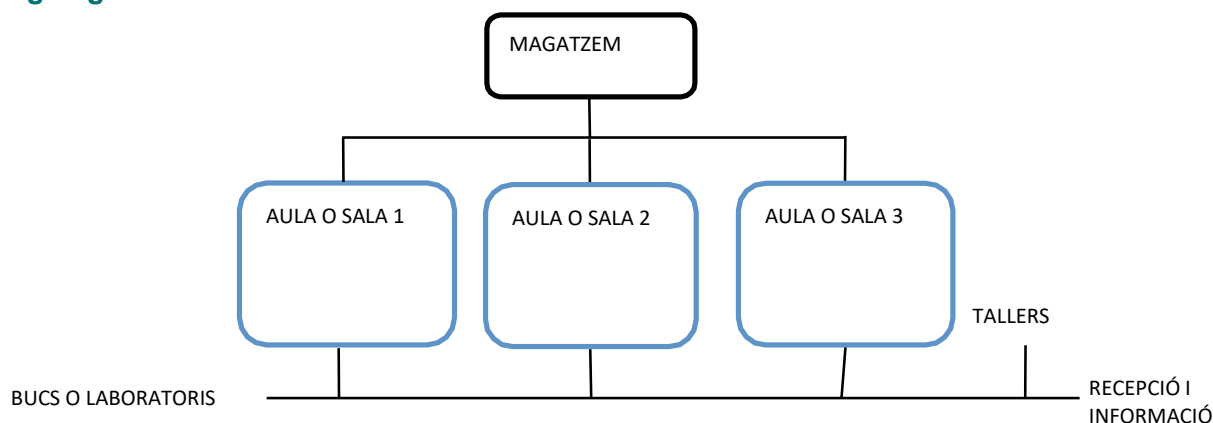
- S'ha d'instal·lar una aigüera amb presa d'aigua.
- Cal preveure endolls repartits per tot l'espai.
- Si hi ha accés des del carrer, aquesta zona ha de tenir alarma sectoritzada connectada a la central d'alarmes de l'equipament.
- Ha de disposar de connexió elèctrica CETAC trifàsica (220 W o amb una potència de 380 W) per a la connexió de maquinària especial.

4.4.3. Aules i sales de reunió per a entitats (grans i petites)

Descripció:

- Espais grans i petits per dur-hi a terme tallers, cursos, seminaris, reunions d'entitats, etc.
- Com a espai auxiliars, han de disposar d'un magatzem adjacent.

Organigrama funcional:

Característiques de l'espai:

- L'espai ha de tenir llum i ventilació naturals.
- A les finestres s'ha de col·locar un sistema per regular l'entrada de llum natural.

Equipament i mobiliari:

- S'ha d'equipar amb pissarra, rellotge, papereres per a reciclatge i penjadors.
- S'hi han de preveure taules plegables i cadires.
- El mobiliari ha de ser versàtil i mòbil.
- Hi ha d'haver armaris de paret per poder-hi desar el material.

Equipament tècnic i instal·lacions:

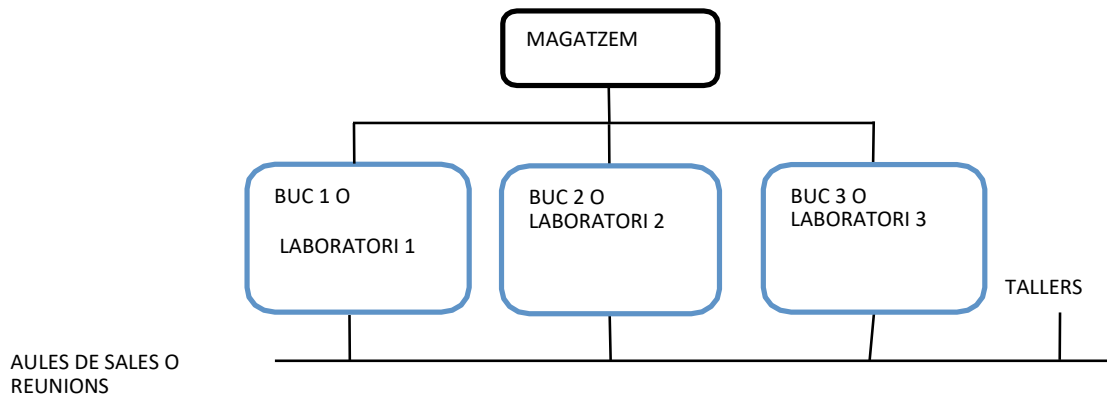
- Ha de tenir la instal·lació de so per a equipament bàsic amb caixes acústiques autoamplificades al sostre, repartides per tota la sala.
- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets, repartits per l'espai.
- Ha de ser una zona amb connexió wifi.
- Cal deixar-hi la preinstal·lació per connectar-hi un projector i una pantalla.

4.4.4. Bucs d'assaig o laboratoris audiovisuals

Descripció:

- Espais per a la dinamització musical i per a laboratoris d'audiovisuals.
- Com a espais complementaris, han de disposar d'un magatzem per a instruments.

Organigrama funcional:

Característiques de l'espai:

- Els bucs o laboratoris han d'estar aïllats acústicament de la resta de l'equipament per tal que les activitats no afectin sonorament la resta d'espais.
- Si hi ha obertures, han de ser de vidre doble i amb fusteries i vidres que mantinguin la capacitat d'aïllament acústic de l'espai.
- L'accés a cada buc s'ha de fer amb una porta doble metàl·lica específica per a l'aïllament acústic.

Acabats:

- S'han d'estudiar els acabats dels bucs per tal que hi hagi un bon condicionament acústic per a les diferents activitats que s'hi desenvolupen i per evitar reverberacions a l'interior de l'espai. Això comporta acabats amb materials amb bona absorció acústica (parets i sostres).

Equipament i mobiliari:

- S'han d'equipar amb rellotge, papereres i penjadors.
- S'han de proveir cadires plegables.
- Els bucs que es vulguin equipar han de tenir, com a mínim, taula de so, bateria, microfonia, amplificador de guitarra, amplificador de baix i altaveus autoamplificats.
- A l'espai de magatzem es dissenyarà un armari metàl·lic per guardar-hi instruments de tot tipus, amb pany i clau.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- Si els bucs contenen maquinària i instal·lacions que travessen l'espai cap a altres espais de l'equipament, s'hi aplicaran mesures d'insonorització i aïllament (silenciadors, calaixos insonoritzats, etc.).
- És preferible que la instal·lació de la climatització sigui independent de la resta de l'equipament.
- S'han de preveure endolls i punts de connexió a la xarxa i a internet a la part baixa de les parets, repartits per l'espai.
- Hi ha d'haver un punt d'Ethernet específic, que s'aprofitarà per a possibles enregistraments.

Bucs d'assaig del CC Albareda. Especialitat en música.

4.4.5. Espai exterior annex

Descripció:

- Zona per dur-hi a terme activitats a l'aire lliure (concerts, xerrades, tallers d'horts urbans, etc.) directament relacionada amb l'equipament.
- Pot ser un pati interior, terrasses grans, cobertes, etc. També pot ser un espai exterior adjacent.
- Espai de façana per practicar activitats com ara dansa vertical, etc.

Característiques de l'espai:

- Cal preveure-hi una zona de treball i una zona per seure.

Acabats:

- S'han de preveure i dissenyar elements d'ombra (arbres, pèrgoles, envelats, etc.).

- Els paviments han de ser antilliscants, resistents i de neteja fàcil, ja que s'hi han de poder dur a terme activitats brutes i amb aigua.

Equipament i mobiliari:

- S'ha d'equipar l'espai amb bancs o elements per seure.
- Sempre que sigui possible, s'hi han d'incorporar elements vegetals.

Equipament tècnic i instal·lacions:

- Cal preveure embornals a terra.
- S'hi ha d'instal·lar una presa d'aigua i deixar una presa independent per connectar-hi mànegues d'aigua.
- S'ha d'il·luminar l'espai amb lluminàries estanques.
- S'han d'instal·lar endolls estanques repartits per l'espai.
- S'han d'instal·lar endolls tipus Schuko amb presa lateral 10/16/A estanques en una caixa a 3 m d'altura per facilitar les connexions de llum i so per als diferents esdeveniments. Si l'equipament dona a una plaça o a un espai buit, aquesta caixa s'ha de deixar instal·lada a la façana de l'equipament.

Espai exterior del CC Casa Elizalde

4.5. Altres aspectes que cal considerar

Informació urbanística

Cal tenir en compte els antecedents urbans de la zona i la previsió de plans urbanístics o de millora urbana, plans integrals, llei de barris, etc.

Coneixement del territori i realitat sociocultural

Cal considerar les dades bàsiques de l'àrea d'influència del centre cívic, com ara aspectes rellevants de la seva història, l'entorn demogràfic (estructura i evolució demogràfica recent, grau d'estudis de la població, situació laboral, procedència, etc.), l'entorn econòmic, els equipaments de referència de la zona i l'oferta pública i privada de serveis culturals. A més, s'han de tenir en

compte les entitats i els equipaments del barri i districte, les necessitats de la població, etc.

S'ha de preveure amb temps si també en faran ús entitats o grups de manera estable per tal d'adequar els espais als projectes que s'hi portin a terme.

Equipaments amb serveis compartits

En el cas d'equipaments o edificis que integren diferents serveis, com la biblioteca, el centre cívic, el casal infantil, el casal de gent gran, etc., és bàsica la senyalística a l'entrada de l'edifici, ja que ha de servir per diferenciar la ubicació de cada equipament, però també per indicar els serveis que poden ser comuns, com per exemple una sala d'actes, una sala d'exposicions, una recepció, un espai social, un pati o una sortida exterior, etc. En aquests casos, s'ha de tendir a acordar quins són els serveis comuns i les necessitats de cada equipament envers aquests espais. Aprofitar les sinergies dels diferents serveis que integren un mateix edifici pot ajudar a definir projectes conjunts i dissenyar els espais per a una gestió òptima.

En cas que hi hagi casals de joves, casals infantils o biblioteques, aquests serveis han de respectar, igual que els centres cívics, els seus respectius organigrames funcionals, quadres de superfícies, etc.

Apunts en l'àmbit de la gestió

Cal tenir en compte que els centres cívics funcionen amb equips de gestió reduïts i amb un perfil professional polivalent no especialitzat en moltes de les àrees. Sovint, el personal de coordinació pot fer feines d'informació, de tècnic de so, de consergeria o, fins i tot, feines de petit manteniment. Cal tenir present aquesta característica a l'hora de plantejar el control d'accés als espais i el funcionament de les instal·lacions i l'equipament tècnic. S'han d'establir mecanismes fàcils i molt funcionals.

A grans trets, i amb l'objectiu d'agilitar la gestió de l'equipament, cal tenir en compte:

- Centralitzar els comandaments de llum i potència elèctrica de l'equipament.
- Facilitar el sistema de col·locació i retirada de cadires, grades, escenari, etc.
- Disposar d'equips tècnics que combinin en un equilibri efectiu qualitat, facilitat d'ús i durabilitat.
- Preveure accessos al centre fora de l'horari d'obertura.
- Disposar d'un sistema de claus mestres per a tot l'equipament.

5. Gestió de l'equipament

Els centres cívics de Barcelona són gestionats, amb caràcter general, a través de tres tipologies de gestió diferents: contracte de gestió de serveis públics, contracte de gestió de serveis públics en la modalitat de concessió i conveni de gestió cívica. Les tres tipologies existents actualment permeten el desenvolupament del catàleg de serveis i també el treball coordinat a través de la xarxa de centres cívics.

Contracte de gestió de serveis públics

Els contractes de serveis s'adjudiquen per procediment obert i tenen per objecte la prestació de serveis pel desenvolupament de la gestió d'un centre cívic. En aquest contracte el contractista presta el servei en els termes i condicions que s'estableixin en el plec tècnic, amb poca autonomia de gestió. L'organització del servei correspon a l'Ajuntament, que delimita el projecte i detalla el contingut del servei a prestar.

En aquest model, el preu no depèn de l'ús del servei, ni de les possibilitats d'explotació econòmica. Això comporta, per tant, que no es pugui abonar una part del preu a través de les tarifes o preus públics que paguen els usuaris.

Contracte de gestió de serveis públics en la modalitat de concessió:

Els contractes de concessió de serveis s'han d'adjudicar mitjançant un procediment obert. En aquest model el centre cívic es finança en part a través dels ingressos (preus públics aprovats per l'Ajuntament) que genera el lloguer de sales, cursos, activitats, entre d'altres, i normalment d'una subvenció de l'Ajuntament per cobrir el dèficit d'explotació.

L'adjudicatari té dret a explotar els serveis objecte del contracte i el dret a percebre un preu. Això implica la transferència al concessionari del risc operacional.

Gestió cívica:

La gestió cívica és un instrument de participació ciutadana pel qual s'atribueix a una entitat sense ànim de lucre la gestió de l'equipament, susceptible de gestió indirecta, on la participació és consubstancial al projecte, al model de gestió i a la governança de l'equipament.

Els projectes de gestió cívica aporten com a valor afegit l'experiència i el coneixement del territori per part de l'entitat. Això permet aplicar-los de manera eficient i adaptar-los millor a la realitat en què es vol incidir. A més, afavoreixen la implicació voluntària de la ciutadania, tant en la presa de decisions com en la realització d'activitats. L'adjudicació es duu a terme per un procediment de concurrència pública

També existeix el model de gestió directe per l'Administració, on la prestació de servei es fa directament per part de l'Ajuntament, d'acord amb l'article 45 de la Carta Municipal de Barcelona. Actualment no s'està produint cap gestió directa de cap centre cívic.

5.1. Perfils professionals:

A partir dels requeriments dels serveis i projectes que es volen dur a terme i sobre la base de les categories i els perfils definits al conveni de referència del sector del lleure educatiu i sociocultural de Catalunya (codi de conveni núm. 79002295012003), podem establir que els perfils mínims que ha de tenir un centre cívic són els següents:

Equip de gestió i coordinació dels centres cívics

- a) Director/a
- b) Coordinador/a de projectes
- c) Tècnic/a d'intervenció sociocultural

Equip d'atenció al públic

- a) Informador/a sociocultural
- b) Tècnic/a de producció

Equip tècnic

- a) Tècnic/a de so o il·luminació

Equip d'administració

- a) Oficial administratiu/iva

El Conveni col·lectiu del sector del lleure educatiu i sociocultural de Catalunya és el conveni de referència establert per valorar les dotacions econòmiques de cada lloc de treball, independentment del conveni a què estigui adherit cada empresa gestora dels centres cívics.

El Conveni del lleure preveu altres categories i perfils, però, en el cas dels centres cívics, serien únicament les esmentades anteriorment les que hi tindrien cabuda, ja que són les vinculades a l'execució de tasques de gestió cultural. Cal tenir present que aquest conveni preveu el dret de subrogació en l'article 38.

5.2. Funcions, ràtios i formació

Equip de gestió i coordinació dels centres cívics

a) Director/a (categoria per conveni: director/a d'equipaments socioculturals; grup professional i nivell: III.1)

El/la director/a és la persona amb la responsabilitat màxima sobre l'equipament, que compleix els requisits de formació i/o experiència exigibles. Es tracta d'una figura obligatòria sigui quina sigui la mida de l'equipament o del projecte cultural que s'hi dugui a terme.

Entre les funcions que fa hi ha les següents: Responsable del funcionalment general del centre cívic i del seguiment i la supervisió de la qualitat de tots els serveis.

S'ocupa de la direcció executiva, l'elaboració de la memòria, la gestió dels pressupostos i de l'equip humà que hi ha adscrit, a més de les relacions amb l'usuari. Té un alt grau d'autonomia.

- b) Coordinador/a de projectes** (categoria per conveni: coordinador/a de projectes socioculturals; grup professional i nivell: III.2.1)

El/la coordinador de projectes és la persona que duu a terme un determinat servei cultural o projecte singular. Entren dins aquesta categoria les persones que gestionen els programes d'actuació d'una o diverses àrees concretes en un equipament de cultura de proximitat (formació, difusió cultural, exposicions, comunicació, etcètera) i les que fan la programació, gestionen els recursos i proveïments necessaris, i porten el control pressupostari, la producció i l'avaluació, i les propostes de millora i correcció dels projectes.

Elabora els programes i els gestiona, d'acord amb el catàleg de serveis i les línies estratègiques establertes.

- c) Tècnic/a d'intervenció sociocultural** (categoria per conveni: tècnic/a d'intervenció sociocultural especialitzada nivell A; grup professional i nivell: III.2.1)

El/la tècnic/a d'intervenció sociocultural és qui, sota la direcció del director/a, s'encarrega de desenvolupar projectes en una àrea específica en un equipament de cultura de proximitat. Té un perfil amb coneixements específics en l'àmbit de la cultura de proximitat, inclosa la comunicació.

En aquest sentit, pot fer les tasques de comunicació, entesa com una altra àrea d'actuació específica.

Equip d'atenció al públic

- a) Informador/a sociocultural** (categoria per conveni: informador/a sociocultural; grup professional i nivell: III.3.3)

L'informador/a duu a terme tasques d'atenció al públic de manera qualificada, disposa d'una visió global de l'equipament i té capacitat relacional per atendre les persones usuàries i vincular-les al centre. També pot fer suport en programes concrets, sobretot pel que fa al desenvolupament comunitari en l'àmbit de la cultura de proximitat i altres tasques de suport en l'àmbit comunicatiu de les activitats de l'equipament.

- b) Tècnic/a de producció** (categoria per conveni: tècnic/a de producció d'activitats; grup professional i nivell: III.4)

És qui duu a terme tasques de preproducció en la programació d'esdeveniments, així com el seu control i planificació, a més de les tasques

pròpies de producció, com ara la gestió del material necessari, els requeriments tècnics de l'espai i l'adequació de la sala, i les necessitats de les persones implicades en la realització de l'esdeveniment. Les seves funcions inclouen la preparació dels equips d'imatge, llum i so, l'execució de les proves, i l'ús i control d'equips durant els esdeveniments, sempre que no requereixin una habilitació o capacitat específica.

Personal tècnic

- a) Tècnic/a de so i/o il·luminació (categoria per conveni: tècnic/a de so i/o il·luminació; grup professional i nivell: III.3.2)

És la persona responsable de configurar i ajustar l'equip de so i de llums de cada esdeveniment, inclosa la connexió d'altaveus, micròfons i altres aparells necessaris. Té com a funció la preparació dels equips d'imatge, llum i so, l'execució de proves, i l'ús i el control d'equips durant espectacles, concerts, projeccions i actes diversos per assegurar-ne la qualitat tècnica i formal. Entre les seves funcions es troba la captació, l'enregistrament, el tractament i la reproducció del so en una producció audiovisual, radiofònica, discogràfica, musical, teatral, etcètera, i en un espectacle o en un acte o servei d'un equipament cultural, amb l'objectiu de garantir una experiència auditiva i visual satisfactòria per al públic.

Personal d'administració

- a) Oficial administratiu/iva (categoria per conveni: oficial administratiu/iva; grup professional i nivell: II.3)

És la persona responsable de les tasques administratives i que pot assumir el comandament d'altre personal auxiliar administratiu, entre d'altres funcions. S'assimila a la categoria de comptable.

La dotació de personal va en funció de diversos factors, com són les dimensions del centre cívic, els recursos disponibles i els projectes a desenvolupar, entre d'altres elements. En aquest sentit, s'han establert diverses tipologies de centres cívics (A, B i C) per tal de definir millor quina dotació seria la més adequada. Tota aquesta informació està actualitzada i disponible al document del Pla de Costos.

Respecte a la formació del personal, el Conveni col·lectiu del sector del lleure educatiu i sociocultural de Catalunya no especifica la titulació necessària de cada perfil descrit anteriorment, a excepció del tècnic/a de so i il·luminació; només concreta que han de complir "els requisits de formació o experiència exigibles". A mode orientatiu, es presenta una taula amb la titulació mínima que es podria incloure en els plecs, tenint presents els perfils i en coherència amb el conjunt de les figures.

Lloc de treball	Categoria segons conveni del lleure	Titulació
Director/a	Director/a d'equipaments socioculturals	- Titulació universitària de grau, diplomatura o llicenciatura* - Experiència mínima de 2 anys en comandament d'equips i programació cultural. - Tenir domini parlat i escrit de català i castellà.
Coordinador/a de projectes	Coordinador/a de projectes socioculturals	- Titulació universitària de grau, diplomatura o llicenciatura* - Experiència de 2 anys en tasques de programació cultural. - Tenir domini parlat i escrit de català i castellà.
Tècnic/a d'intervenció sociocultural	tècnic/a d'intervenció sociocultural especialitzada nivell A	- Titulació universitària de grau, diplomatura o llicenciatura* - Experiència d'1 any en tasques de comunicació o gestió cultural. - Tenir domini parlat i escrit de català i castellà.
Informador/a sociocultural	Informador/a sociocultural	- Títol de batxillerat o cicle formatiu de grau superior. * - Experiència mínima de 6 mesos en serveis d'informació. - Tenir domini parlat i escrit de català i castellà.
Tècnic/a de producció	Tècnic/a de producció d'activitats	- Tenir domini parlat i escrit de català i castellà
Tècnic/a de so i il·luminació	Tècnic/a de so i il·luminació	- Títol de cicle formatiu en il·luminació, imatge i/o so** - Tenir domini parlat i escrit de català i castellà.
Oficial administratiu/ iva	Oficial administratiu/iva	- Títol de graduat en educació secundària obligatòria*

Cal tenir present que també hi ha la figura de tallerista, però aquesta figura no és personal essencial de l'equipament, encara que s'ha de tenir en compte a l'efecte de fer una subrogació.

* Totes aquestes titulacions són propostes i no són de compliment obligat.

** Aquesta titulació sí que es requereix en el Conveni del lleure.

6. Annexos

Annex 1: equipament tècnic d'àudio i il·luminació bàsic de la sala d'actes

Annex 2: equipament bàsic per a sales d'exposicions

Annex 3: informe tècnic sobre ancoratges i adaptacions relacionats amb les arts
del moviment, especialment el circ

Annex 4: requeriments per a la connectivitat

ANNEX 1

Equipament tècnic d'àudio i d'il·luminació bàsic de la sala d'actes

Equipament tècnic de la sala:

EQUIPAMENT DE LLUMS

Dotze parells led de 150 W RGBWA amb zoom motoritzat

Quatre quarços de 1.000 W o el corresponent amb led

Quatre fresnels de 1.000 W o el corresponent amb led

Quatre PC de 1.000 W o el corresponent amb led

Quatre retalls de 750 W o el corresponent amb led

Un dimmer de dotze canals de 2.000 W per canal, amb la seva protecció corresponent per canal ampliable

Taula o control de llums per controlar robòtica i control remot i opcions de sincronització

Un parell de torres per a il·luminació i un equip de taula de llums de dotze canals i dimmers portàtils de petit format (per al carrer o per a altres espais)

EQUIPAMENT DE SO

Equip de so de 6.000 W amb altaveu de subgreus col·locat de forma fixa al teatre amb el seu equip de processat

Taula digital de petit format de 24 canals

Reproductor multimèdia amb USB

Conjunt de microfonia

Dos micròfons dinàmics de gamma alta de mà

Dos micròfons dinàmics per a greus

Dos micròfons sense fil de diadema

Dos micròfons de parlament

Dos micròfons de condensador

Dos DI estèreos

Quatre falques autoamplificades per a monitors

Petit equipament de quatre autoamplificats amb tríode

Taula analògica de petit format

Cablatge necessari de so

EQUIPAMENT DE VIDEOPROJECCIÓ

Un projector LASER LED de 7000 ANSI LUMEN, resolució WUXGA i entrades HDBase i HDMI

Infraestructura necessària per poder enviar imatge al projector des del control i des de la boca de l'escenari

Un projector portàtil de gamma baixa

Un DVD/Blu-ray de gamma alta

Pantalla motoritzada de 4 × 3 m aprox.

Pantalla manual de 2 × 1,5 m

Cablatge necessari de vídeo

Equip de llums petit

Equip de so petit

ANNEX 2

Equipament bàsic per a sales d'exposicions

Entenent la sala d'exposicions com un espai multifuncional que, a més de ser un espai expositiu central, funciona com a espai idoni per a reunions, presentacions o projeccions entorn dels temes exposats, caldria detallar ara quin és l'equipament que es considera bàsic per muntar exposicions. La proposta següent suposa el condicionament mínim per donar sortida a la diversitat de propostes artístiques que arriben als centres cívics, parant especial atenció al material audiovisual, als elements de suport i al material base de muntatge.

Material audiovisual	Unitats	Mides	Observacions
Canó de projecció	2	Domèstic	Color blanc, si és possible, perquè quedi integrat
Reproductor de mitjans			Cal que tingui entrada HDMI (alta definició) Ens permet connectar un USB amb qualsevol tipus d'audiovisuals
Altaveus petits autoamplificats			No fixos. Per poder-los posar a diferents llocs de la sala segons la disposició de les peces
Altaveus autoamplificats	2/4	25 × 20 × 20 cm aprox.	Amb una qualitat de so acceptable
Televisor de pantalla plana	2	50 polzades	Amb adaptador de paret i amb ordinador afegit que es pugui unir fàcilment darrera la pantalla

Suports	Unitats	Mides	Observacions
Suports per a projectors	2	Estàndard	Són universals. Han de ser polivalents per a paret i sostre
Suport per a paret de televisor de pantalla plana	1	Estàndard	Ha de suportar la mida del televisor
Cables de seguretat per a portàtils i projectors	4	Entre 1 i 2 m de llarg	Per fixar els dispositius i evitar robatoris
Peanyes	2 2 1	45 × 45 × 45 cm 90 × 45 × 45 cm 20 × 80 × 80 cm	Opcions: DM (resistència, elegant, fàcil de manipular, preu mitjà) Dúctil i que es pugui repintar amb pintura plàstica i manipular en cada exposició Si algunes porten caputxa de metacrilat serviran també com a vitrines

Catenàries o pals separadors amb cinta retràctil			1 m d'alçada i uns de 50 cm amb cintes negres.
Prestatgeries per a aparells	3	50 × 30 cm	Conglomerat
Prestatgeries per a altaveus	4	25 × 20 cm	Conglomerat
Auriculars	4		
Cable elèctric (allargador)	4	3, 5 i 8 m	Amb presa de terra
USB	2		Per col·locar als TV i projectors
Cables àudio-vídeo	4	1 i 2 m	Més els allargadors de cable HDMI que són bàsics
Eines/material de muntatge	Unitats	Mides	Observacions
Escala de tisora	1	Estàndard	9 esglaons, 2 o 3 trams
Trepant amb percussor i broques	1	Estàndard	Amb cable elèctric, no de bateria
Tornavis de bateria i puntes	1	Estàndard	Mínim 2 bateries de recanvi. Semblant a un trepant, però més petit
Nivell	1	De 60 a 100 cm de llarg	El més llarg possible (100 cm màx.)
Cinta mètrica	1	Estàndard	5 m
Passafils	5	Variables	Per protegir els cables tant a la paret com a terra
Equip d'eines bàsiques	1	Estàndard	Martell, tornavisos, tenalles, etc.
Material fungible	1	Estàndard	Caragols de tot tipus, tacs, cordill, cintes adhesives, etc.

Caixa d'eines amb banc de treball

Model de catenària

ANNEX 3

Informe tècnic sobre ancoratges i adaptacions d'espais públics i polivalents, per permetre activitats relacionades amb les arts del moviment, especialment el circ⁵

Introducció

Aquest informe està pensat per als equips tècnics que s'enfronten a una remodelació arquitectònica o una construcció nova d'un edifici públic i polivalent, amb l'objectiu de facilitar l'adaptació dels nous espais a les activitats artístiques i escenogràfiques relacionades amb les arts del moviment, sobretot el circ, que sempre exigeixen instal·lacions especialitzades i fins ara poc conegudes.

Val a dir que l'espai de referència que fem servir com a model és l'ideal. Les nostres indicacions són de caràcter orientatiu i, en alguns casos, de màxims, i no necessàriament són les que han de ser possibles. Sempre caldrà fer una adaptació a la realitat concreta.

Tipus d'elements

Ancoratges al sostre, que permeten les disciplines següents:

Corda
Tela Trapezi
fix
Corda i tela en V
Cinyells aeris Corda
volant Trapezi
oscil·lant Gomes
Ronsals d'acrobàcia

Ancoratges a terra o paret:

Corda fluixa
Estructures de quadres aeris Cable
fix
Perxa xinesa

Espais i mides

Cal distingir entre l'espai escènic i el d'una sala d'entrenament i polivalent. A l'**espai escènic** hi ha l'escenari o una zona acotada per fer-hi les representacions. L'**espai d'entrenament** és una sala diàfana, millor sense pilars, on es poden fer tallers i assajos, com succeeix quan l'espai de públic té cadires desmuntables o grades retràctils.

Com a mínim, les mides de tots dos espais han de ser les següents: **perimetral de 8 m (fondària) per 10 m (ample)** i amb una **alçària de 6 m**, tot i que cal adequar-les a la realitat i a la superfície disponible de cada equipament.

En una sala polivalent és difícil que no hi hagi pilars. Si n'hi ha, s'han de preveure unes proteccions per evitar accidents i millorar-ne la funcionalitat; són d'escuma d'alta densitat folrada de polièster (al mercat n'hi ha diversos proveïdors que treballen a mida).

⁵ Informe redactat a Barcelona el juliol del 2013 per l'entitat El Bidó de Nou Barris (entitat gestora de l'Ateneu Popular 9 Barris).

Ancoratges

En qualsevol espai s'han de preveure ancoratges certificats, distribuïts i adaptats a les mides reals. És necessari fer una visita tècnica prèvia per decidir quin tipus és el millor i quin lloc és més adient per posar-los.

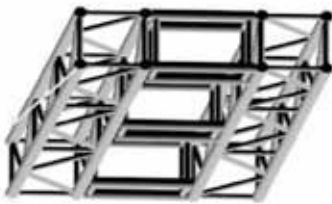

Tipologia

Ancoratges superiors a sostre. Recomanem que siguin una barra tubular d'acer de 40 a 50 mm de diàmetre, fixada al sostre, que permeti penjar-hi els aparells aeris de circ mitjançant eslingues, en tota la seva llargària i en funció de la necessitat i de l'aparell.

Una solució a la barra és una estructura de tipus *truss*, encara que necessita més espai (alçària) i és econòmicament més cara. (Alguna de les barres per a il·luminació, situades a la part central de l'escenari, pot servir com a punt de suport per a activitats de circ. Caldrà preveure'n els ancoratges i que sigui una barra de tipus Quadrilite).

Si no és possible cap de les dues solucions abans esmentades, es poden posar **punts d'ancoratge individuals** i distribuïts cada 1 o 1,20 m, depenent de l'alçària, però són menys funcionals que la barra o el *truss*.

Exemple de punts d'ancoratge individuals

Ancoratges a terra. Recomanem com a millor solució adaptar al mateix paviment fixacions especials, que siguin desmuntables, per alliberar el pas i evitar accidents i deterioraments del mateix ancoratge. S'han de fixar amb un "dau" de formigó adequat a la càrrega de 2.000 kg.

Tap per tapar el forat

Ancoratges a pilars i parets. Com a elements complementaris, es poden aprofitar els pilars i les parets per col·locar-hi punts d'ancoratge, perquè són elements estructurals i, per tant, de gran seguretat. Són sempre complementaris als de terra, que és la solució desitjada.

Altura recomanada d'entre 20 i 30 cm

Platina amb argolla

Distribució dels ancoratges a terra o a la paret

Aquesta distribució està en funció de les mides de l'espai.

Com a mínim, n'hi ha d'haver un total de sis punts, tres a cada lateral de l'escenari (boca, centre i fons).

Ancoratges per fer dansa vertical

Aquesta especialitat requereix un parament vertical exterior a partir de 10 m d'alçària i 5 m d'amplada, des d'on es pengen amb cordes ballarins i ballarines per fer les tècniques corresponents.

Requereix una barra o *truss* perimetral que cobreixi tota la paret on es fa la disciplina. Aquesta barra ha de tenir fixacions a la paret.

Cal protegir amb material adequat els llocs on la corda tingui contacte amb cornises, cantonades, etc.

Càrregues

Tots els ancoratges descrits, inclosos els de dansa vertical, han de suportar una càrrega de **mínim 500 kg per m/l o per punt**, i les soldadures i fixacions han de tenir la certificació d'una empresa especialitzada en estudis de càrregues i pesos.

En el cas **d'ancoratges a terra**, com que poden necessitar fer força de tensió amb maquinària tipus Tractel, cal certificar-los per a una capacitat de 2.000 kg.

En el supòsit que en els ancoratges intervinguin **soldadures** —cas bastant comú—, cal certificar-ne l'homologació mitjançant una radiografia, que fa el mateix tipus d'empreses que certifiquen les càrregues.

ANNEX 4

Requisits tècnics per a la connectivitat

Tota rehabilitació o construcció d'un centre cívic és una oportunitat per millorar la connectivitat i les telecomunicacions disponibles, i també per fer créixer la xarxa municipal de centres connectats amb fibra òptica (FO). En tot cas, qualsevol aspecte relacionat amb la connectivitat requerirà la utilització de dispositius homologats per l'IMI que garanteixin la compatibilitat amb la resta de la xarxa corporativa o el servei Barcelona Wifi. Per tant, a l'hora d'iniciar qualsevol projecte en aquest àmbit caldrà la coordinació amb el Departament de Sistemes de l'ICUB, així com amb l'IMI.

Fibra òptica municipal: per poder gaudir d'una connectivitat a internet amb condicions avantatjoses, cal que els centres cívics estiguin connectats a la fibra òptica municipal.

- Per connectar-se a la xarxa corporativa de l'Ajuntament de Barcelona, és imprescindible fer arribar fibra òptica municipal a l'equipament, sempre que l'estudi previ ho aconselli i sigui possible i econòmicament viable. En cas contrari, el projecte ha de preveure la dotació d'una connexió alternativa a la municipal, sempre que sigui suficient per satisfer els usos previstos a l'equipament.
- Portar fibra òptica municipal al centre comporta incloure en el projecte general del centre tant el subprojecte de fibra òptica com l'obra civil i la tecnologia amb els costos oportuns.
- Aquest aspecte requereix la coordinació amb el personal referent tècnic de l'ICUB i l'IMI.

La connectivitat: la connectivitat a internet ha de ser suficient per dur a terme les activitats previstes a cada centre.

- Màxima cobertura: el centre ha de poder disposar de cobertura wifi i per cable en tot el recinte.
- Wifi ciutadà: tots els centres cívics han de gaudir del servei de wifi ciutadà als espais de recepció, espais socials i bar, etc.
- Espais de connectivitat: les aules i els espais on es duguin a terme activitats que requereixen una amplada de banda superior han d'estar dotats de connectivitat específica a internet (superior a la que presta el wifi ciutadà), de manera que siguin espais funcionals tant si es fan servir equips informàtics de les mateixes persones usuàries com si són del centre.
- Punts de dades: en general, cada sala s'ha de dotar de punts de veu i dades. En espais d'oficina, cal dotar cada zona d'un percentatge de punts addicionals, sumats al nombre de llocs de treball o punts que se suposa que hi haurà. Podem parlar d'un increment mínim d'un terç de punts per poder connectar a la xarxa impressores, fotocopiadores, escàners o portàtils. També s'hi han d'incloure els espais amb noves tecnologies i cultura digital.
- Telefonia IP: es determinarà en cada cas si es dota el centre de VoIP (veu sobre IP) o de telefonia convencional via línies directes o centraleta, tot i que per a obra nova s'aconsella la VoIP. La VoIP arriba mitjançant el mateix cable que l'ordinador (un lloc de treball equival a un punt de xarxa). En cas contrari, s'han de preveure punts dobles de xarxa, de manera que per un passi el senyal de dades i per l'altre el de veu.
- Reproducció en temps real (estríming): s'ha d'articular un sistema (en definició) per retransmetre continguts audiovisuals generats internament (retransmissió en estríming) als espais condicionats per dur a terme aquests tipus d'activitats.

Equipament informàtic: la presència de la xarxa i dels equipaments informàtics municipals pot ser compatible amb altres xarxes i equipaments informàtics propis de cada centre (mantinguts pel mateix centre).

- Ordinadors: la possibilitat d'accés lliure a ordinadors (i també a altres dispositius com tauletes, ordinadors ultraportàtils, etc.) per part de les persones usuàries s'ha de determinar cas per cas en funció de cada centre cívic, segons la seva singularitat i la seva programació i disponibilitat de sales.
- Pissarres digitals: s'ha de determinar en cada cas la conveniència de dotar el centre cívic d'una pissarra digital, d'acord amb la programació i els usos previstos a cada equipament.

- Antenes wifi (AP): cada espai dotat de wifi ha de tenir una antena wifi que compleixi els estàndards municipals existents en el moment de redactar els plecs tècnics corresponents. En cas que les característiques de les sales ho exigeixin, la dotació d'AP es reforçarà amb l'objectiu de garantir una cobertura suficient.
- Electròniques de xarxa i cablatge: els equipaments s'ha de dotar de cablatge estructurat a tot el centre. Les electròniques de xarxa s'han de determinar en funció dels requisits municipals existents en el moment de la redacció dels plecs tècnics corresponents.
- Armaris: els centres han de disposar d'un armari corporatiu amb clau destinat exclusivament a les electròniques de xarxa municipals, necessari per a l'arribada i la distribució de les telecomunicacions. Les característiques tècniques, els components i la ubicació de l'armari s'han de determinar en el moment de la redacció dels plecs en funció de les necessitats de cada centre. Cal dotar el centre d'un armari addicional per a les electròniques de xarxa (servidors, panells, etc.) de l'entitat gestora del centre cívic.

Comunicació dinàmica: a aquest efecte, cada centre ha de disposar com a mínim d'un equipament informàtic per a la comunicació dinàmica (un PC més un punt de xarxa i un programari proveït per l'ICUB per gestionar remotament els continguts) connectat a una pantalla de gran format o a un projector.

- Ubicació: aquest equipament s'ha d'instal·lar en un lloc estratègic de pas, com ara el vestíbul o la recepció (vegeu l'apartat corresponent) i amb connexió a internet, per tal de poder comunicar de manera actualitzada les activitats, novetats, promocions, etc.
- Continguts: cada centre s'ha de proveir i administrar una part dels propis continguts que emet, i deixar espai a la possibilitat de difondre continguts corporatius compartits amb la resta de centres cívics.

Finançament de les instal·lacions i dels equipaments de telecomunicacions

- Remodelació d'espais amb canvi d'ús o sense: obres de diversa dimensió on s'han de coordinar els treballs d'instal·lació informàtica amb altres tipus de serveis. El finançament de les partides de telecomunicacions ha d'estar previst prèviament o dins dels mateixos costos del projecte. Segons la dimensió, pot ser necessària la contractació d'enginyeries específiques per a l'obra a càrrec del projecte.

Obra nova: s'ha d'incloure indispensablement l'apartat informàtic dins de l'enginyeria del projecte d'obra nova. Els costos d'enginyeria, els estudis necessaris i l'aspecte informàtic de l'obra, inclosos els elements de telecomunicacions (commutadors, concentradors, panells, fibra òptica, armaris, aparells de telefonia IP, AP, etc.) han d'estar previstos en el pressupost general de l'obra. El finançament ha d'estar inclòs dins del pressupost global del projecte.